

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

14 januari 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

RESOLUTIE BOUW DEURGANCKDOK IN WAASLANDHAVEN EN GEVOLGEN VOOR DOEL

RESOLUTIE FINANCIERING TOEPASSING CAO-KELCHTERMANS

MOTIE BELANGENCONFLICT

DECREET VASTSTELLING WAPEN PRIVÉ-PERSONEN EN INSTELLINGEN – STEMMING

DECREET OPRICHTING DIENST VOOR TAALADVIES – STEMMING

DECREET WIJZIGING DECREET KWALITEITS- EN VEILIGHEIDSNORMEN VOOR KAMERS EN STUDENTENKAMERS – STEMMING

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 22

Woensdag 14 januari 1998
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 78)	
Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het zogenaamde voorakkoord met betrekking tot de bouw van een nieuw containerdok op de Linkeroever en het verdwijnen van Doel, afgesloten tussen SP- en CVP-mandatarissen	
Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de toekomst van Doel en de raadpleging van het Vlaams Parlement terzake	1
Verwelkoming van de 100.000ste bezoeker	4
Actuele vragen (Regl. art. 78)(Voortzetting)	
Actuele vraag van de heer Michel Doomst tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de onbemande camera's	4
Actuele vraag van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg van een nieuwe zeesluis in Oostende	5
Motie van orde	
Persoonlijk feit	5
Spreker : de heer Jacky Maes	
Actuele vragen (Regl. art. 78)(Voortzetting)	
Actuele vraag van de heer Guy Swennen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de sociale diensten van de jeugdrechtbanken naar de justitie-assistenten in de justitiehuisen	6
Actuele vraag van de heer Emiel Verrijken tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de opeising door de gemeente Sint-Gillis van gebinten van het Volkshuis van Horta	7
Actuele vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over een eventueel beroep bij het Arbitragehof tegen de wet van 12 december 1997 tot regeling van het taalgebruik op identiteitskaarten	8
Actuele vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot het klonen van mensen	9
Actuele vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de adviezen van de Raad van State en het gesprek terzake met de eerste voorzitter van de Raad van State	10
Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de bevordering van de bananentrafiëk in Vlaanderen,	11

Actuele vraag van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verantwoordelijkheid van schoolbesturen bij beschuldigingen van pedofiele praktijken door leerkrachten	12
Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een eventueel Vlaams decreet met betrekking tot pedofiele praktijken in het onderwijs	14
Actuele vraag van de heer Jan Béghin tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de eventuele Vlaamse deelname in een tewerkstellingsproject van het centrum Groot Eiland in Brussel	16
Actuele vraag van de heer Jean-Marie Bogaert mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de aanwending van het overschot op de Vlaamse begroting	18
Actuele vraag van de heer Stefaan Platteau mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de aanwending van het overschot op de Vlaamse begroting	19
Actuele vraag van de heer Freddy De Vilder tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de gevolgen voor de volksgezondheid van de schorsing van enkele geneesheren in Zelzate en de eventuele stappen van de minister terzake bij de federale overheid	19
Voorstel van resolutie van de heren Bart Vandendriessche, Hugo Van Rompaey, Herman De Loor en René Swinnen betreffende de dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten – 686 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2	24
Bespreking Sprekers : de heren Mark Van der Poorten, verslaggever, Hugo Van Rompaey, Herman De Loor, Etienne Van Vaerenbergh en mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht	29
Motie van de heer Etienne Van Vaerenbergh betreffende een belangenconflict – 875 (1997-1998) – Nr. 1	30
Bespreking Sprekers : de heren Etienne Van Vaerenbergh, Herman Suykerbuyk, Leo Goovaerts, Michiel Vandebussche en Joris Van Hauthem	31
Voorstel van resolutie van de heren Jos Stassen en Johan Malcorps betreffende de bouw van het Deurganckdok in Waaslandhaven en de gevolgen ervan voor de leefbaarheid van Doel – 889 (1997-1998) – Nr. 1	30
Voorstel tot spoedbehandeling Sprekers: de heren Johan De Roo, Jaak Gabriels, Jos Geysels, Frans Wymeersch, mevrouw Nelly Maes, de heren Paul Dumez en Jos Stassen en minister Wivina Demeester-De Meyer	31
Voorstel van decreet van de heer Marc Olivier c.s. houdende vaststelling van het wapen van privé-personen en instellingen – 740 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	31
Hoofdelijke stemming	31
Voorstel van decreet van de heren Ludo Sannen en Gilbert Vanleenhove houdende oprichting van een Dienst voor Taaladvies – 838 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3	31
Hoofdelijke stemming Spreker : de heer Herman Candries	31
Voorstel van decreet van de heren Marc Olivier, Jacques Timmermans en Carl Decaluwé houdende wijziging van artikel 10 van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers	

- 794 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 36
- Met redenen omklede motie** van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 11 december 1997 door de heer Dominiek Lootens-Stael in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot het verzoek tot schorsing van de beslissing van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van 28 februari 1997 aangaande de aanwijzing van zes raadsleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de Gemengde Commissie voor Overleg met de Bevolking van Buitenlandse Oorsprong
– 869 (1997-1998) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 38
Spreker : mevrouw Patricia Ceysens
- Voorstel van resolutie** van de heren Bart Vandendriessche, Hugo Van Rompaey, Herman De Loor en René Swinnen betreffende de dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten
– 686 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 40
- Met redenen omklede motie** van de heer Marc Olivier, mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Bart Vandendriessche en Kris Van Dijck tot besluit van de op 6 januari 1998 door de heer Marc Olivier in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het preventiebeleid ten aanzien van gokverslaving
– 884 (1997-1998) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 41
Spreker : mevrouw Trees Merckx-Van Goey
- Met redenen omklede motie** van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 7 januari 1998 door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden van de publieke dienstverlening via de Vlaamse infofoon
– 885 (1997-1998) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 43
Spreker : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
- Regeling van de werkzaamheden** 44

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Jan Béghin, Ward Beysen, Jean-Marie Bogaert, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Jozef Browaeyts, Herman Candries, Leo Cannaeys, Georges Cardoen, Jan Caubergs, Patricia Ceysens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Leo Delcroix, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schampheleere, Peter Desmet, Roland Deswaene, Freddy De Vilder, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jaak Gabriels, Jos Geysels, Johnny Goos, Leo Goovaerts, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindekens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Nelly Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Lydia Maximus, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Jan Penris, Stefaan Platteau, Leonard Quintelier, Didier Ramoudt, Gerda Raskin, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleenckx, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbossche, Chris Vandembroeke, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriesche, Ria Van Den Heuvel, Marleen Vanderpoorten, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Mechelen, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Over-

meire, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey, Etienne Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven, Roeland Van Wallegem, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Emiel Verrijken, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Veerle Heeren : familieverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 78)

Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het zogenaamde voorakkoord met betrekking tot de bouw van een nieuw containerdok op de Linkeroever en het verdwijnen van Doel, afgesloten tussen SP- en CVP-mandatarissen

Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de toekomst van Doel en de raadpleging van het Vlaams Parlement terzake

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw Maes tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het zogenaamde voorakkoord met betrekking tot de bouw van een nieuw containerdok op de Linkeroever en het verdwijnen van Doel, afgesloten tussen SP- en CVP-mandatarissen en van de heer De Gucht tot minister Baldewijns, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de toekomst van Doel en de raadpleging van het Vlaams Parlement terzake.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het zogenaamde voorakkoord dat tussen een aantal politici is gesloten over Doel heeft grote beroering

Maes

verwekt. Ik ben ook verontwaardigd – en dan druk ik me nog zacht uit.

Een federaal minister en een Europees parlements lid hebben samen met een drietal Vlaamse parlementsleden uit het Antwerpse een akkoord gesloten over Doel. De vraag rijst echter of dit geen gekleurd akkoord is. Het behelst een instemming met de containerkade op het project A7. Ze hebben daarbij vastgesteld dat Doel onleefbaar zal worden en pleiten dan ook voor sociale begeleiding, onteigening voor wie dat wil en morele schadevergoeding. Ongeacht de procedure die hierbij in acht werd genomen, stel ik me de vraag of de ongerustheid over de toekomst van Doel is afgenomen of eerder aangewakkerd.

De Vlaamse regering is terzake bevoegd en ik wil dan ook vragen of ze reeds een beslissing heeft genomen. Zo niet, mag deze beslissing dan worden verwacht in de loop van januari ? Zal de Vlaamse regering tegelijkertijd een beslissing nemen in verband met de containerkade en de conclusies over de leefbaarheid van Doel ? Mijnheer de minister, u moet de inwoners de garantie kunnen geven dat u beschikt over de middelen en het wettelijk instrumentarium om hen schadeloos te stellen. Ik leg er de nadruk op dat dit niet betekent hen een onteigeningsvergoeding te betalen die overeenstemt met de actuele waarde van hun eigendom.

Ik vind dat er in het verleden – ik hoop dat u mij de uitdrukking vergeeft – lafhartig te werk werd gegaan. In 1975 besloot men het gewestplan aan te passen en van Doel een woonzone te maken in plaats van een industriegebied, met in het achterhoofd de idee dat deze maatregel toch maar tijdelijk was. Men heeft vanaf 1975 de mensen een rad voor de ogen gedraaid.

Bij de analyse van de plannen voor de containerkade zien we dat men voor sommige opties de realiteit wel heeft willen aanvaarden, bijvoorbeeld de feitelijkheid van de staatsgrens met Nederland. Men heeft de optie van een containerterminal zonder schadelijke gevolgen voor de inwoners van Doel laten varen om de nodige onderhandelingen met Nederland te ontwijken. Een andere realiteit, het bestaan van Doel, heeft men niet aanvaard. Men dacht ook die te kunnen ontwijken.

Het plan A7 brengt de leefbaarheid van Doel wel degelijk in het gedrang. Indien men voor deze optie kiest, moeten de inwoners niet alleen schadeloos worden gesteld voor het verlies van hun eigen-

dom, maar ook voor de morele schade die ze hebben geleden door vanaf 1975 in onzekerheid te moeten leven. De waarde van hun eigendom daalde daardoor constant. De zakelijke vooruitzichten van middenstanders in Doel komen niet overeen met de normale verwachtingen elders.

Ik vraag u, mijnheer de minister, dat u op korte termijn een beslissing bekendmaakt en ons daarmee duidelijk maakt dat u een gezamenlijke beslissing beoogt. Indien die beslissing de leefbaarheid van Doel bedreigt, vraag ik u de schadeloosstelling van de inwoners, in welke categorie ze zich ook bevinden, te garanderen.

Ik had u willen vragen dat u aan de inwoners van Doel inspraak zou geven, maar dat heeft op dit moment geen zin meer. Die mensen hechten geen enkel geloof meer aan de woorden van politici. Ik betreur het zogenaamde voorakkoord en vraag van de Vlaamse regering een beslissing die niet alleen zekerheid creëert voor de haven maar ook voor de inwoners van Doel.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, voor de VLD staat de realisatie van een containerterminal niet meer ter discussie. Ook tegenover de publieke opinie zou daarover het best zo snel mogelijk duidelijkheid ontstaan.

We hebben de voorbije dagen verklaringen van politici gehoord die niet eens in dit parlement zitten. Ze hebben het over een voorakkoord dat de menselijke problemen rond deze aangelegenheid moet oplossen. Ik heb een zeer eenvoudige vraag voor de minister van Ruimtelijke Ordening. Mijnheer de minister, wanneer zult u hierover een antwoord geven ? Wanneer legt u uw voorstel voor om tot een billijke oplossing te komen, zodat recht wordt gedaan aan de leefgemeenschap ? Mevrouw Maes zegt terecht dat men rekening moet houden met de vergoeding van de eigendoms waarde zoals die zou worden toegekend indien de eigendom was gelegen in een niet bedreigd dorp. Wat is uw standpunt hierover ?

Het interesseert me nog meer te weten op welke manier het Vlaams Parlement hierbij zal worden betrokken. Bent u vanuit de Vlaamse regering bereid een uitgewerkt voorstel aan het parlement voor te leggen en het ter gelegenheid van de volgende plenaire vergadering te bespreken ? Op die manier kan het Vlaams Parlement een standpunt

De Gucht

innemen. Dit zou normaal en redelijk zijn aangezien het om een vrij ingewikkeld probleem gaat.

Ik ben van oordeel dat wij, en niet de federale politici uit ons arrondissement, de discussie over Doel in het Vlaams Parlement moeten voeren.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het zal de vragenstellers niet verbazen dat dit onderwerp zeer complex en gevoelig is. Dat is ook de reden waarom we in het recente verleden bij herhaling van gedachten hebben gewisseld in de commissie voor Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening. In de loop van de maand december waren er nog een reeks interpellaties. Ik heb daar enkel het informatieve gedeelte mee ingevuld. Voor het overige heb ik geluisterd en akte genomen van de verschillende standpunten van de fracties en commissieleden die vanuit een specifieke bekommernis hun mening hebben verwoord.

Collega's, u hebt beiden terecht aangehaald dat enkele parlementsleden uit de betrokken regio's het nodig vonden om een standpunt naar voren te brengen. Ik heb dit met de nodige aandacht gelezen. Naast de verschillende studies en nota's van de administratie zal dit standpunt en de verschillende posities die in het parlement werden ingenomen, een pakket vormen dat de onderbouw kan zijn voor de nota en het voorstel van beslissing die aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

De Vlaamse regering pleegt nu overleg over de tekst die ze in de zeer nabije toekomst zal moeten behandelen. Ik hoop dat men snel een duidelijke beslissing neemt. Hiermee bedoel ik dat men een duidelijk antwoord moet geven over de infrastructuurwerken waarbij rekening wordt gehouden met de menselijke betrokkenheid van de betreffende leefgemeenschap.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, het valt me op dat de minister van Openbare Werken minder specifiek is dan ik had gehoopt. Er werd nogal uitdrukkelijk verwezen naar een beslissing die men zou nemen voor het einde van deze maand. Ik neem aan dat minister Baldewijns geen datum geeft omdat hij eerst over alle elementen wil beschikken. Ik veronderstel dan ook dat de

beslissing niet tijdens de maand januari zal worden genomen.

U hebt erg weinig gezegd, mijnheer de minister. U maakt het ons moeilijk. Ik ben me ervan bewust dat u de verschillende scenario's voor een containerkade onderzoekt. Ik bedoel dan zowel het A-, het B- als het C-scenario. Maar we gaan ervan uit dat het A7-scenario eigenlijk het enige scenario is dat werkelijk ernstig wordt overwogen.

De minister heeft zijn betoog zo kort gehouden, dat ik zijn spreektijd zou willen gebruiken om hem ertoe aan te zetten hier ja of nee te antwoorden op mijn vraag. Worden nog andere scenario's dan het A7-scenario in overweging genomen ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De studies en nota's van verscheidene actoren worden ter overweging opgenomen in het dossier waarover de regering een beslissing zal nemen. Ik heb gezegd dat we hopen binnenkort een beslissing te nemen. Ik bedoel daar dan ook binnenkort mee. Dat betekent : zo snel als mogelijk. Maar ik wens geen concrete datum voorop te stellen.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, u hebt hier veel goede wil tentoongespreid. Dat verwondert me niet van u. Maar eigenlijk had ik u een concrete vraag gesteld. Die vraag luidt als volgt : is de regering bereid om haar beslissing onmiddellijk aan het Vlaams Parlement voor te leggen, en pas een definitieve beslissing te nemen nadat dit parlement daarover heeft gediscussieerd ? Dat laatste zou bijvoorbeeld via een politiek actualiteitendebat kunnen gebeuren.

Dat was mijn concrete vraag, die is geïnspireerd door het feit dat over dit onderwerp vooral wordt gepraat door politici die niet in dit parlement zeten. Het lijkt me vanuit democratisch oogpunt dan ook belangrijk dat dit debat hier zou plaatsvinden. Als de regering dat zou willen, zou dat perfect kunnen. In dat verband is het een goede zaak dat de minister-president op dit ogenblik het halfroond binnenstapt – maar niet hoort wat ik zeg.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, het zou geen goede zaak zijn als een minister zich

Baldewijns

zou bezighouden met de agenda en de werkzaamheden van dit parlement. Maar het is wel duidelijk dat ik steeds ter beschikking sta van dit parlement ; dat heb ik ook bij eerder gehouden interpellaties steeds gezegd.

De heer Karel De Gucht : U bent daartoe dus bereid ?

Minister Eddy Baldewijns : Als u mij daarover interpeleert, zal ik u een antwoord geven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

VERWELKOMING VAN DE 100.000STE BEZOEKER

De voorzitter : Ik maak van de gelegenheid gebruik om kenbaar te maken dat hier vandaag een veertigtal bezoekers aanwezig zijn. Het gaat om rechtsstudenten van de RUG. Ik vermeld dat omdat één van hen, juffrouw Geertrui Haers, de 100.000ste bezoeker van het Vlaams Parlement is. (*Applaus*)

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 78*)(Voortzetting)

Actuele vraag van de heer Michel Doomst tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de onbemande camera's

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Doomst tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de onbemande camera's.

De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het verhaal van de onbemande camera's is erg lang. Daarvan zijn reeds veel aangename, maar ook minder aangename hoofdstukken geschreven. Eind

vorig jaar is dat verhaal dan toch met een happy end afgesloten. We zijn daar blij mee. De laatste weken blijkt echter dat die epiloog nog meer bladzijden behelst dan we eigenlijk hadden verwacht. Toch is het voor ons als Vlaamse beheerders van de wegen bijzonder belangrijk dat dergelijke middelen heel snel en goed functioneren. De veiligheid op onze wegen is en blijft immers ook tijdens de volgende jaren één van onze hoofdbekommernissen. We mogen toch niet dulden dat rood steeds meer wordt genegeerd en dat groen aan kracht verliest. Ik vraag me dan ook af vanaf wanneer deze camera's zullen worden opgesteld en beheerd. Voorlopig was deze datum vastgelegd op 19 januari. Zal dit, mijnheer de minister, inderdaad het moment zijn waarop op onze wegen de onbemande camera's daadwerkelijk functioneren ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Doomst voor zijn vraag omdat ik daardoor de gelegenheid krijg te wijzen op het relatieve aandeel van het Vlaams Gewest bij de opstelling van de onbemande camera's. Ik kan u verzekeren dat vanaf 19 januari alle functionele elementen aanwezig zijn opdat dit kan worden georganiseerd vanaf het ogenblik van de registratie tot op het ogenblik dat de overtreder het proces-verbaal ontvangt.

Ik wil ook de nadruk leggen op de constructieve sfeer waarin de eigen administratie heeft samengewerkt met diensten van de rijkswacht en van de politie. In navolging van het koninklijk besluit was overeengekomen dat er een protocol wordt opgesteld dat de definitieve invoeringsdatum vastlegt op 19 januari. In dit protocol staat echter niet vermeld dat alle onbemande camera's vanaf die datum in werking moeten worden gesteld. Het protocol had ook als bedoeling om enkele praktische aangelegenheden te regelen, bijvoorbeeld wie instaat voor de aankoop van films.

U hoeft zich dus geen zorgen te maken, mijnheer Doomst : vanaf 19 januari is het systeem operationeel. Bij elk nieuw systeem dat ontspruit aan de menselijke geest, kunnen echter nog een aantal kinderziekten worden vastgesteld die door onze administratieve diensten zullen worden opgevolgd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg van een nieuwe zeesluis in Oostende

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Ramoudt tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg van een nieuwe zeesluis in Oostende.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ongeveer vier maanden geleden heeft de heer Vanleenhove aan de minister gevraagd wat er ging gebeuren met de zeesluis in Oostende. De minister heeft toen in zijn antwoord rond de pot gedraaid. Het was niet duidelijk of er al dan niet een zeesluis zou komen.

Tijdens een vergadering van het streekplatform in Oostende heeft de heer Jacky Maes gezworen dat we niet langer in sprookjes mogen geloven en dat de sluis er niet komt. Dit werd zo genotuleerd in het verslag. Er werd dan ook geen consensus bereikt, en bijgevolg werd de vergadering uitgesteld.

Mijnheer de minister, hetgeen ik vraag, is duidelijke taal. Als de zeesluis er niet komt, moet u dat ook zeggen. Als ze er wel komt, moet u zeggen dat ze er wel komt. Draait u alstublieft niet rond de pot. Het is een jongetje of een meisje. Het resultaat kan niet tweeslachtig zijn.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het onderwerp dat de heer Ramoudt aansnijdt, is geen primeur in dit parlement. Zoals hij zelf zegt, heb ik vorig jaar reeds op een vraag van de heer Vanleenhove geantwoord. De meest recente regeringsbeslissing houdt in dat de zeesluis op het programma voorkomt.

Het geheel van de werken brengt wel vrij grote infrastructurele ingrepen mee. Er moet dan ook in overleg met de stad Oostende en het havenbestuur van Oostende worden nagegaan wat de prioriteiten zijn. Uit de contacten en de standpunten ervaar ik enerzijds dat de uitbouw en de renovatie van de voorhaven een duidelijke prioriteit vormen.

Anderzijds opteert deze regio ook voor bijkomende industriemogelijkheden in de achterhaven. In de voorhaven zijn er een aantal werken in uitvoering of in aanbesteding. Gelet op de complexiteit van het dossier, moeten we ook nagaan of de strategische studie niet moet uitwijzen welke de volgende stappen moeten zijn. Ik zal dit in elk geval nauwlettend volgen.

Mijnheer Ramoudt, uw verslag gaat over een belangrijke vergadering in die regio. Naar ik heb vernomen, heeft het streekplatform ook geen uitsluitel gegeven over de vraag of deze sluis een eerste prioriteit is. U zegt dat de vergadering is uitgesteld.

Ik blijf bij de beslissing van de regering. Er is dus geen nieuwe beslissing die een vorige beslissing ongedaan maakt. Mijn antwoord op de vraag die de heer Vanleenhove vorig jaar heeft gesteld, was even duidelijk.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de minister, in het streekcharter staat dat de zeesluis een prioriteit is. Uw afgevaardigde van de SP-fractie wilde de tekst niet goedkeuren, omdat uw kabinet beweert dat de zeesluis er nooit komt. Zo eenvoudig is dat. U laat me eigenlijk op mijn honger zitten. U hebt zagezegd rond de sluis gedraaid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Persoonlijk feit

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement heeft de heer Maes bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, het streekplatform heeft het streekcharter niet goedgekeurd, omdat men het tijdens de vergadering niet eens raakte aan wat prioritair is, de zeesluis of iets anders. Op mijn verzoek heeft de vergadering beslist om hetgeen zou kunnen gebeuren niet te verenigen. De vraag is toen gesteld of het niet beter

Maes

zou zijn om aan het kabinet van minister Baldewijns te vragen of er nog andere mogelijkheden zijn dan een zeesluis. Dat is ons standpunt. De SP gelooft niet in sprookjes.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 78)(Voortzetting)

Actuele vraag van de heer Guy Swennen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de sociale diensten van de jeugdrechtbanken naar de justitie-assistenten in de justitiehuisen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Swennen tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de sociale diensten van de jeugdrechtbanken naar de justitie-assistenten in de justitiehuisen.

De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag houdt verband met een omzendbrief die de federale minister van Justitie op 4 december jongstleden aan de procureurs-generaal bij het Hof van Beroep in dit land heeft gestuurd. Hierin wordt aangekondigd dat op 1 januari 1998 alle zogenaamde burgerlijke zaken, namelijk de maatschappelijke onderzoeken bevolen door de jeugdrechtbank of door de rechtbank van eerste aanleg in kort geding, voortaan niet meer zullen worden uitgevoerd door de sociale assistente bij de jeugdrechtbank. Dit zal wel gebeuren door de binnenkort in het kader van de zogenaamde justitiehuisen aan te werven justitie-assistenten.

Krachtens de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen gaat het over een uitdrukkelijke gemeenschapsbevoegdheid. Deze bevoegdheid werd trouwens uitdrukkelijk uitgewerkt door de Vlaamse regering in haar besluit van 17 juli 1991. Vanuit diverse hoeken zegt men me dat dit een enorm probleem van rechtszekerheid doet rijzen. Hoewel het overlegcomité op 2 april 1996 een beslissing nam waardoor de bevoegdheid van de federale justitie-assistenten in deze materie werd

erkend, zegt men me dat een overlegcomité de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen niet kan veranderen. Indien dit zo is, dan kan om die reden elk bevolen onderzoek op grond van nietigheid worden aangevochten.

Mijnheer de minister, denkt u dat wat is gebeurd inzake de bevoegdheidsoverdracht institutioneel wettelijk is ? Meent u niet dat hier een groot probleem rijst inzake de rechtszekerheid ?

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal minder formeel zijn dan de heer Swennen inzake de huidige stand van het onderzoek met betrekking tot de bevoegdheid voor deze zogenaamd burgerlijke zaken.

Het klopt dat we volledig bevoegd zijn inzake de jeugdbescherming. Dit werd zo vastgelegd in de bijzondere wet van 1980 en nadien verder uitgewerkt in de bijzondere wet van 1988, waarin men trouwens rekening heeft gehouden met arrest 66 van het Arbitragehof. In dit arrest worden de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake jeugdbescherming nog verder uitgebreid. De basisregel is de volgende : hoewel we volledig bevoegd zijn voor de jeugdbescherming klopt het eveneens dat inzake rechtspleging – de organisatie ervan, de procedureregels zelf en meteen ook de territoria van de jeugdrechtbanken – de federale bevoegdheid meespeelt. Met andere woorden, de federale bevoegdheid vormt een uitzondering op onze basisbevoegdheid.

Nemen we artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek in beschouwing, dan staat hierin inderdaad dat de gerechtelijke overheden bij het onderzoek in burgerlijke zaken een beroep kunnen doen op de bevoegde sociale dienst. De vraag rijst dan : welke sociale dienst ? Met betrekking tot deze vraag kunnen we een ander wettelijk gegeven bekijken, namelijk de gecoördineerde decreten inzake bijzondere jeugdbijstand zoals aangepast op basis van het reeds vermelde arrest 66. Dit arrest bepaalt namelijk dat de gemeenschappen hun sociale diensten ter beschikking van de gerechtelijke overheden kunnen stellen. U merkt het : vanuit de twee soorten wetgeving ontmoet men elkaar.

Leest men dan de memorie van toelichting bij de wet op de jeugdbescherming en het betrokken artikel van het Gerechtelijk Wetboek, dan kan men de indruk hebben – en ik benadruk dat het een indruk is – dat het over de diensten van de gemeenschap

Martens

pen gaat. Een andere interpretatie is echter dat men de aanduiding van de bevoegde diensten aan de federale overheid kan overlaten, maar dat het uiteindelijk dit niveau is dat de beslissing neemt.

Over dit alles heb ik een aantal eminente juristen geraadpleegd. Deze raadplegingen zijn nog niet beëindigd. De gegevens waarover ik tot nu toe beschik, wijzen er niet zonder meer op dat onze bevoegdheid in deze aangelegenheid zou worden aangetast. In dit stadium van mijn consultaties bestaat er nog geen volstreekte zekerheid, maar de voorlopige adviezen wijzen er niet op dat de bevoegdheid zelf wordt overtreden.

Wij verkennen deze materie verder, daar we terzake volstreekte zekerheid willen. We zullen in functie van die zekerheid handelen. Als men ons bevoegdheidsdomein betreedt, dan is het duidelijk dat we zullen optreden. Is er geen overschrijding, dan zullen we dat ook moeten aanvaarden. Ik heb echter de indruk dat de uiteindelijke rechtszekerheid waarvoor u terecht pleit pas zal ontstaan als iemand na een uitspraak van de jeugdrechtsbank een beroep aantekent, waarbij hij zich zal baseren op het feit dat het onderzoek zou zijn gebeurd door een niet-bevoegde sociale dienst.

Die uitspraak zal uiteindelijk klaarheid moeten brengen in dit bevoegdheidsprobleem. We bevinden ons hier op een vrij moeilijk terrein, waarbij momenteel nog heel wat interpretaties mogelijk zijn. Op dit moment is er dus zeker nog geen eenduidigheid, maar de meerderheid van het advies lijkt niet onmiddellijk te wijzen op een betreden van onze bevoegdheid.

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen : Mijnheer de minister, u zegt dat er geen absolute zekerheid is. Er is dus rechtsonzekerheid. Ik wil u erop wijzen dat een aantal mensen uit de sector duidelijk te kennen geven dat het in eenieders belang is om zo snel mogelijk rechtszekerheid te creëren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Emiel Verrijken tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de opeising door de

gemeente Sint-Gillis van gebinten van het Volkshuis van Horta

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Verrijken tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de opeising door de gemeente Sint-Gillis van gebinten van het Volkshuis van Horta.

De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister, het Volkshuis, een ware kathedraal van de Belgische art nouveau, werd in 1965 afgebroken en als puin weggeruimd. Veel is verloren gegaan, maar de stalen gebinten van de grote zaal zijn gelukkig gedeeltelijk bewaard gebleven. Deze werden aanvankelijk opgeborgen in de gemeente Jette.

Twintig jaar geleden heeft de stad Gent deze gebinten laten weghalen in het kader van Flanders Expo. Nog later – en dan komen we bij de huidige situatie – heeft de stad Antwerpen voorgesteld om de gebinten te gebruiken in een soort van art-nouveaucafé vlak voor de Stadsschouwburg. De onderhandelingen zijn in een ver stadium aanbeland. Normaliter worden de projecten binnen enkele maanden aangevat.

Juridisch gezien zijn de overgebleven gebinten via Monumenten en Landschappen eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. De Brusselse gemeente Sint-Gillis eist die gebinten echter op als onvervangbaar element van de Brusselse cultuur. Ik vind het dan wel bijzonder vreemd dat men het Volkshuis toentertijd heeft afgebroken. Mijnheer de minister, ik hoop dat u het met me eens bent dat deze gebinten in Vlaanderen moeten blijven.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer Verrijken, tot mijn grote spijt moet ik u tegenspreken. Deze spanten zijn immers geen eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. Ze behoren toe aan een private VZW met de naam Stichting Monumenten en Landschappen. Dit is een privé-VZW. Het is gemakkelijk te verklaren hoe deze verwarring is kunnen ontstaan : onder meer omdat een van de ambtenaren ten persoonlijke titel binnen deze VZW is geëngageerd. De naam Monumenten en Landschappen lijkt erg op deze van een van onze afdelingen. Deze verwarring is dus erg begrijpelijk.

Ik kan u geruststellen. Deze VZW is erg begaan met wat er rest van het Hortahuis. Het project

Martens

waarnaar u verwees, zal worden gerealiseerd. Het is een project van de horecasector en van het bedrijfsleven. We hopen dat het de volgende maanden wordt gerealiseerd, maar dan wel binnen de verantwoordelijkheid van deze VZW.

We hebben ons naar aanleiding van uw vraag nogmaals geïnformeerd. De gemeente Sint-Gillis heeft geen enkele vraag ingediend, in tegenstelling tot wat het persbericht beweert. Ze heeft overigens geen enkele rechtsgrond om enige teruggave te eisen. Er valt van deze kant niets te vrezen. Het krantenartikel lijkt me een loos bericht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over een eventueel beroep bij het Arbitragehof tegen de wet van 12 december 1997 tot regeling van het taalgebruik op identiteitskaarten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Suykerbuyk tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over een eventueel beroep bij het Arbitragehof tegen de wet van 12 december 1997 tot regeling van het taalgebruik op identiteitskaarten.

De heer Herman Suykerbuyk (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, in maart van vorig jaar hebben we een belangenconflict aanhangig gemaakt in verband met het probleem van de identiteitskaarten.

Het belangenconflict is zonder resultaat gebleven. Men heeft op federaal niveau in Kamer en Senaat de besprekingen voortgezet. Op 24 december werd de gestemde wet in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Bij de bespreking werd herhaaldelijk gezegd dat het niet om een belangen-, maar om een bevoegdheidsconflict ging. In dit verband hebt u tijdens de besprekingen gezegd dat u bereid was om naar het Arbitragehof te stappen wanneer dit nuttig was. Vermits de wet van kracht wordt na publicatie, is dit nuttig.

Ik citeer een uitspraak in de Kamer van de federale minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte : 'Het is misschien goed dat het Arbitragehof zich over deze zaak uitspreekt. Ik wil in elk geval geen precedent scheppen. Mocht het Arbitragehof mij ongelijk geven, dan moet de Vlaamse regering de zaak regelen.' Kortom, ik geloof dat de mening over de bevoegdheidsverdeling wijdverbreid is. Het citaat van de federale minister is op dit vlak betekenisvol.

Mijnheer de minister-president, wat zult u in dit verband ondernemen ? Uw antwoord zal ons hopelijk verheugen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, een en ander ontsnapt niet aan onze aandacht. We stellen het vast. U vertolkt onze bezorgdheid over dit onderwerp, mijnheer Suykerbuyk.

Ik kan dus kort en duidelijk zijn. Het aanbrengen van vermeldingen op de identiteitskaarten is een probleem op zich. De kern van de zaak is dat men een precedent scheidt waarbij men via een structurele bevoegdheid inbreuk kan maken op de bepalingen van de taalwetgeving. Dit is de reden waarom we dit initiatief hebben genomen. Volgende week zal de Vlaamse regering beslissen over een procedure bij het Arbitragehof. Op basis van de bevoegdheidsoverschrijding wensen we de vernietiging van de wetgeving die in december is gepubliceerd. We zijn goed op tijd. Zes maanden na de publicatie van de wet moet men immers stappen hebben ondernomen. Aan u, en aan alle anderen die me daarover hadden ondervraagd, had ik reeds gezegd dat we een beroep tot nietigverklaring zouden indienen. Ik heb dat intussen aan de Vlaamse regering voorgesteld. Naar alle waarschijnlijkheid, zonder naar de intenties te peilen, zal zij daar volgende dinsdag over beslissen.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk : Na het antwoord van de minister-president kan ik zeggen dat ik mij in goede staat bevind.

Minister-president Luc Van den Brande : Heb ik de heer Suykerbuyk horen zeggen dat hij zich 'in staat van genade' bevindt ?

De heer Herman Suykerbuyk : U hebt iets heel anders gehoord.

De voorzitter : Hij zei 'in goede staat'.

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot het klonen van mensen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Verwimp-Sillis tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot het klonen van mensen.

Ik meen dat dit slechts een randelement van onze bevoegdheid is. Desondanks heb ik deze vraag toegestaan, mevrouw Verwimp, omdat ik verwacht dat u het zodanig zult formuleren dat het toch nog iets met onze bevoegdheid te maken heeft.

Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, in mei vorig jaar waarschuwde ik hier reeds samen met de heer De Groot voor de snelheid waarmee genetische manipulatie en moderne voortplantingstechnieken evolueren zonder veel maatschappelijke controle. Ik weet dat de wetgevende bevoegdheid hieromtrent zich op het Europese en federale niveau situeert. In het kader van de toenemende steun aan het wetenschappelijk onderzoek denken we echter dat Vlaanderen daarbij niet afzijdig kan blijven en zich enigszins bezorgd moet tonen over deze ontwikkelingen.

En Vlaanderen blijft ook niet afzijdig. Ik heb de laatste weken verschillende collega's hun ongerustheid op radio en TV horen uiten. Ik heb er ook over gelezen in de pers. Ik ben dus niet de enige die er zich ongerust over maakt.

De nieuwste ontwikkeling terzake, en meteen de directe aanleiding voor deze vraag is eigenlijk dub-

bel. Een Amerikaans wetenschapper heeft aangekondigd dat hij tussen nu en drie maanden zal beginnen met experimenten om mensen te klonen. Intussen hebben dertien Europese landen een verdrag ondertekend, om het klonen van mensen te verbieden. België is daar niet bij.

Vlaanderen loopt voorop met zijn onderzoek en is bij de voortrekkers op dat vlak, maar België hinkt achterop met zijn wetgeving. Dat is verontrustend. In het kader van de toenemende steun aan het wetenschappelijk onderzoek moet Vlaanderen aandringen op zowel een dringend maatschappelijk debat als wetgeving terzake.

Daarom stel ik deze vraag, mijnheer de minister-president, goed beseffend dat dit geen gemeenschapsmaterie is. Door de substantiële steun die Vlaanderen geeft aan het wetenschappelijk onderzoek is het toch niet onbelangrijk te weten wat het standpunt is van de Vlaamse regering aangaande de vraag naar een totaalverbod op het klonen van mensen en aangaande het moratorium op de kloonresearch.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Verwimp zal zich herinneren dat ik in de commissie bij de bespreking van de begroting en op andere momenten nadrukkelijk ben ingegaan op de problematiek van het klonen. De voorzitter van de commissie bevestigt dat.

Het zou ons te ver leiden heel deze problematiek te schetsen in het kader van een mondelinge vraag. Kort gezegd gaat het om het identiek vermenigvuldigen van cellen, genen, DNA en weefsels. Er rijst natuurlijk onmiddellijk een probleem wanneer het gaat over het identiek vermenigvuldigen van mensen. Dit is volstrekt uitgesloten.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, hoewel het niet tot onze bevoegdheid behoort, vind ik toch dat we hierover een opinie moeten meedelen. Ik ben het hier ten volle met u over eens. We hebben dat ook gedaan ten aanzien van het ontwerp van Europese Conventie. De Vlaamse regering heeft op mijn voorstel uitdrukkelijk gezegd dat we ons radicaal tegen het klonen van mensen uitspreken en onder meer om die reden ook voorstander zijn van het goedkeuren van deze conventie.

De moeilijkheid is dat er op dit ogenblik geen federale wetgeving bestaat. Ik betreur dat men niet

Van den Brande

voldoende alert en creatief is geweest om daartoe de nodige stappen te zetten. Ik meen te weten dat de huidige titularis nu het voornemen heeft om eindelijk een wetgeving uit te tekenen. Ik wil terzake geen enkele onduidelijkheid. We hebben ten aanzien van de federale regering duidelijk ons standpunt geformuleerd, onafgezien van het nut van een aantal onderzoekselementen die te maken hebben met bijvoorbeeld het aanmaken van rugmerg, met betrekking tot brandwonden, enzovoort. Het aanbrenge van weefsel is een ander punt, en dat gebeurt al veel langer.

We kunnen vanzelfsprekend niet accepteren dat België achterop blijft, want het is een blamage dat de federale regering kennelijk niet in de mogelijkheid verkeert om tot deze conventie toe te treden.

Er is afgesproken in de commissie dat op 12 februari de verantwoordelijken van het VIB een toelichting zullen geven over hun eerste jaarverslag. Dat heeft zijn belang met betrekking tot het ondersteunen van onderzoek. Er zijn een aantal initiatieven genomen binnen het VIB om de maatschappelijke opdracht waar te maken. Daartoe is een stuurgroep opgericht en zijn ook andere initiatieven genomen.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik mag eruit besluiten dat hij zich akkoord verklaart met een algeheel verbod op het klonen van mensen. Ik heb u toch goed begrepen, mijnheer de minister-president ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ja mevrouw Verwimp, u begrijpt me over het algemeen goed, en ik probeer hetzelfde te doen. Op die manier boeken we vooruitgang. Ik heb inderdaad gezegd in de brede context – en we zullen er op 12 februari of op een ander moment op terugkomen – dat het op geen enkele manier mogelijk mag zijn om het klonen van mensen, op welke manier ook, onderzoeksmatig te ondersteunen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Luc Van den Brande, minister-president

van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de adviezen van de Raad van State en het gesprek terzake met de eerste voorzitter van de Raad van State

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Vanvelthoven tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de adviezen van de Raad van State en het gesprek terzake met de eerste voorzitter van de Raad van State.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, rond de kerstperiode konden we via de pers vernemen dat de Vlaamse regering misnoegd zou zijn over de negatieve adviezen die zij heeft gekregen van de Raad van State. U zou een grievenbundel aan het voorbereiden zijn, waarna u hierover een gesprek zou aanvragen bij de eerste voorzitter van de Raad van State.

Dat verwondert me bijzonder, temeer ik de argumentatie in de pers lees. U redeneert dat, indien de Vlaamse regering de adviezen van de eigen administratie en van de diverse adviesorganen niet volgt, ze kritiek krijgt van de publieke opinie. Wanneer de adviezen wel zouden worden gevolgd, zou er evenwel kritiek komen van de Raad van State. Dat is natuurlijk onzin, want de adviserende bevoegdheid van de diverse organen is verschillend. De adviesorganen en de administratie zijn vooral belast met de inhoudelijke en de politieke kant van de zaak, terwijl de Raad van State vooral moet oordelen over de wettelijkheid van uw wetgevende initiatieven.

Daarom is het vreemd dat u publiek de wettelijkheidscontrole van de Raad van State onder vuur neemt. Ten aanzien van die publieke opinie neemt u het standpunt in dat kritiek op de Vlaamse regering u niet direct noopt om iets aan het voorwerp daarvan te veranderen. U zult eerder de Raad van State, die deze kritiek uit, op zijn wettelijkheidscontrole aanvallen en hem vragen om die controle te versoepelen. Zoiets kan niet. Ik hoop dat de grievenbundel die u momenteel voorbereidt, enkel zal handelen over de adviserende bevoegdheid van de Raad van State en niet over de arresten die hij uitsprekt in het kader van zijn bevoegdheden als

Vanvelthoven

administratief rechtscollege. Mocht dit laatste toch het geval zijn, dan gaat u een stap te ver en is uw optreden in strijd met onze deontologische code, die zegt dat we ons moeten onthouden van interventies bij rechtsprekende organen.

Voor alle duidelijkheid vat ik dit alles samen in drie concrete vragen. Zijn die gesprekken inderdaad in voorbereiding? Is er ook een eisen- of grievenbundel in voorbereiding? En wat zijn de verwachtingen van de Vlaamse regering op dat vlak?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Vanvelthoven baseert zich op persinformatie die uiteraard, tot nader order, de absolute waarheid bevat. Toch is in een geval als dit enige omzichtigheid vereist.

Ik wil hier in de eerste plaats duidelijk benadrukken dat ikzelf noch de Vlaamse regering ook maar één moment de wettelijkheidscontrole van de Raad van State in vraag hebben gesteld. De scheiding der machten en ieders verantwoordelijkheid indachtig ligt er dus geen enkel idee voor om een versoepeling van die wettelijkheidscontrole te bepleiten.

Ten tweede is het maar normaal dat ik regelmatig contact onderhoud met de eerste voorzitter van de Raad van State. Die contacten hebben een tweeledig doel. Ten eerste hebben ze te maken met de grote achterstand die door de afdeling wetgeving was opgelopen, maar die nu door de adequate aanpak grotendeels is opgevangen. Ten tweede passen ze in het kader van het administratieve contentieux, waarover de Raad van State zo snel mogelijk tot een besluitvorming wenst te komen.

Zonder dat er ook maar enige interferentie naar de inhoud kan zijn, is het gewoon een functionele vraag om op het vlak van de adviesverlening en de administratieve contentieux de opvolging en de besluitvorming van de beleidsdossiers mogelijk te maken.

We zijn het dus roerend eens. Ik dank u dat u mij de gelegenheid hebt gegeven dit in alle klaarheid te bevestigen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de bevordering van de bananentrafiëk in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Penris tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de bevordering van de bananentrafiëk in Vlaanderen.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, vandaag buigt de Europese Commissie zich over de contingentering van de zogenaamde dollarbananen. Zoals u wellicht weet, heeft de Europese Commissie in 1993 een aantal maatregelen getroffen om de import in Europa te bevorderen van de zogenaamde ACP-bananen, de bananen uit de vroegere Europese kolonies. De import van de dollarbananen, vooral uit Zuid-Amerika, werd met dit doel aan contingenteringvoorwaarden onderworpen.

Dat heeft een bijzonder negatieve weerslag gehad op Vlaanderen, omdat Vlaanderen met Antwerpen en Zeebrugge als belangrijke bananenbehandelingshavens, precies was gespecialiseerd in de trafiëk van die dollarbananen. Deze trafiëk is niet enkel in absolute, maar ook in relatieve cijfers achteruitgegaan. Voor de maatregel van 1993 van kracht werd, waren we met 40 percent de marktleider. Sindsdien hebben we een groot deel van onze marktpositie moeten inleveren. Dit gebeurde jammer genoeg net op het ogenblik dat de bananenmarkt open ging, omdat de Oost-Europese markt – waar grote bananenliefhebbers wonen – ontsloten werd.

U kunt vandaag van de gelegenheid gebruikmaken om uw stem te laten horen aan de Europese instellingen. Ik stel u de concrete vraag welke maatregelen de Vlaamse regering reeds heeft getroffen om de bananentrafiëk in Vlaanderen opnieuw te bevorderen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik weet dat u er veel belang bij hebt dat deze vraag vandaag wordt behandeld. Niet enkel vanuit uw algemene beleids-invalshoek, maar ook omwille van uw bijzondere deskundigheid op dit gebied zult u wel willen vernemen wat de houding van de Vlaamse regering is.

Mijnheer Penris, we besteden aan dit punt natuurlijk de grootste aandacht. Ik ken de economische betekenis van de haven van Antwerpen, maar ook van andere havens. De havens houden zich niet langer alleen maar bezig met de overslag van goederen, maar richten zich hoe langer hoe meer op de behandeling en bewaring van goederen in optimale omstandigheden. Daardoor worden havens de kwaliteitsvolle tussenschakels tussen een aantal gebieden in de wereld, en de consument. Deze laatste heeft recht op kwaliteit.

Ten gronde gaat uw vraag over een punt uit de internationale handelsreglementering. Deze valt onder de bevoegdheid van de Europese Unie. Vlaanderen maakt wel deel uit van Europa, maar de Europese instellingen zijn hiervoor bevoegd.

De federale minister van Landbouw volgt dit dossier op. Hij is voldoende bekend met het economisch belang ervan. Het economisch belang is trouwens het enige raakvlak met de bevoegdheden van de Vlaamse regering. De federale minister laat alle mogelijkheden open om deze trafieken in de best mogelijke omstandigheden via onze havens te laten verlopen. Wij moeten de infrastructuur, de accommodatie, het verhandelen en de aanbreng van toegevoegde waarde ten volle steunen.

Ten eerste kan ik u verzekeren dat er geen enkele indicatie bestaat waaruit ik kan afleiden dat de federale minister heeft tekortgeschoten. Ten tweede is het onze taak alle kansen maximaal te benutten en versterken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verantwoordelijkheid van schoolbesturen bij

beschuldigingen van pedofiele praktijken door leerkrachten

Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een eventueel Vlaams decreet met betrekking tot pedofiele praktijken in het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw De Schamphelaere tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verantwoordelijkheid van schoolbesturen bij beschuldigingen van pedofiele praktijken door leerkrachten, en van de heer Dewinter tot minister Van den Bossche, over een eventueel Vlaams decreet met betrekking tot pedofiele praktijken in het onderwijs.

Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, zeer recent werkte de regering van de Franse Gemeenschap een ontwerp van decreet uit. Hierin staat dat leerkrachten die zijn beschuldigd van pedofiele praktijken, zullen worden geschorst bij wijze van administratieve maatregel.

Deze regeling biedt een stevig houvast voor de schoolbesturen, want in afwachting van een definitieve uitspraak over al dan niet vermeende feiten, moeten zij zelf niet meer nadenken over de meest adequate of verantwoorde houding in een dergelijke situatie. Het enige wat de besturen moeten doen, is het toepassen van de reglementering van de overheid. Dit maakt een klare aansprakelijkheid van de schoolbesturen mogelijk.

De maatregel biedt een makkelijke houding aan de besturen, maar houdt ook risico's in voor de positie van de leerkrachten. Als achteraf blijkt dat de beschuldigingen geen grond van waarheid bevatten, dan zal er toch bijzonder veel morele, maatschappelijke en financiële schade zijn toegebracht aan de betrokken leerkracht, ook al is er enkel sprake van een administratieve maatregel.

De doelstelling, namelijk de bescherming van kinderen en hun fysieke integriteit is natuurlijk van algemeen belang en juridisch gesproken van openbare orde. Zowel de schoolbesturen als het onderwijsbeleid moeten de groeiende alertheid van

De Schamphelaere

ouders en kinderen positief beschouwen en er prioritaire aandacht aan besteden.

Welke mogelijke administratieve maatregelen kunnen schoolbesturen, die geconfronteerd worden met beschuldigingen van pedofilie, nemen in de bestaande reglementering van de Vlaamse Gemeenschap of moeten ze onmiddellijk tucht-rechtelijke maatregelen nemen? Volstaat volgens uw inzicht de bestaande reglementering in Vlaanderen voor deze situaties?

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister, naar aanleiding van het ontwerp van decreet van de Franse gemeenschapsregering hebt u vandaag enkele uitspraken gedaan. Een aantal ervan werden al toegelicht door mevrouw de Schamphelaere. Onze fractie kan zich voor een groot deel achter dit voorstel scharen. We gaan ermee akkoord dat er een schorsing moet komen als er een onderzoek loopt tegen iemand die van dergelijke feiten wordt beschuldigd.

Het tweede aspect lijkt ons niet helemaal opportuun. Er komt meteen een sanctie, ook al gaat het nog maar om een onderzoek waar schuld of onschuld nog niet is bewezen.

Mijnheer de minister, welke initiatieven zult u terzake nemen? Aan welke criteria zal de betrokkene ondergeschikt worden gemaakt als er een onderzoek loopt wegens pedofilie?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ten eerste heb ik deze middag een hoofdartikel van Pol Van Den Driessche gelezen. Ik onderschrijf dit van a tot z. Het is uitermate mooi en wijs geschreven.

Ten tweede bestaat onze huidige regeling sinds 1991. De inrichtende macht wordt er voor zijn verantwoordelijkheid geplaatst en kan die ook opnemen. Zodra de inrichtende macht meent dat het functioneren van een leerkracht in de school een probleem vormt, mag die overgaan tot schorsing ten preventieve titel, weliswaar met behoud van volledige wedde. Dat is ons systeem, waarbij de inrichtende machten kunnen doen wat ze moeten doen.

Van alle feiten die tot op heden aan het licht zijn gekomen, is er nergens een moment geweest waarop iemand in beschuldiging werd gesteld van dergelijke feiten zonder geschorst te worden. In de meeste gevallen maakte men zelfs gebruik van een ander artikel in het statuut, namelijk de afdanking omwille van zwaarwichtige redenen. De huiszoeken die zijn verricht moesten duidelijkheid scheppen over de vraag of twee bisdommen niet zorgeloos zijn omgesprongen met wat ze wisten. Hadden ze geen maatregelen moeten nemen om de veiligheid van kinderen te vrijwaren?

Drie, de regeling van het Waalse Parlement is een regeling die wij al eerder kennen, namelijk de schorsing bij incompatibiliteit tussen de leerkracht en de school. De inrichtende macht oordeelt hierover op grond van een geheel aan feiten. Men heeft er iets nieuws aan toegevoegd: de automatische en preventieve schorsing in een aantal situaties, voor zover men in beschuldiging is gesteld. In de tekst spreekt men van inculpé. Dat betekent de inbeschuldigingstelling door de gerechtelijke overheid bij strafrechtelijke inbreuken.

Dat is niet hetzelfde als 'zodra er beschuldigingen zijn', mevrouw De Schamphelaere, maar iets heel anders. Een beschuldiging is een vrijblijvende daad van een burger, met of zonder gevolgen. Het in beschuldiging stellen is een daad van de rechterlijke macht, die op grond van een onderzoek oordeelt of er genoeg elementen zijn om de betrokkenen formeel in beschuldiging te stellen. Het procedurerecht bepaalt welke stappen dan moeten worden gezet.

Ook de heer Dewinter heeft het over iets anders. Hij zegt: 'het onderzoek is gaande geweest'. Het kan zijn dat het onderzoek nog loopt terwijl betrokkene wel al in beschuldiging wordt gesteld. Dat is een technisch en juridisch onderscheid.

In het ontwerp van decreet staat verder een maatregel tot halvering van de wedde, die in vijf gevallen automatisch wordt opgelegd. Het eerste daarvan is strafrechtelijke inbreuken zoals vermeld in het artikel dat de ambtshalve schorsing oplegt.

Vier, ik wil nog een pedagogisch element belichten. Gisteren kwam in Terzake een vrij genuanceerde, degelijke benadering van het probleem aan bod. Men erkende de rechtmatige belangen van het kind aan de ene kant en die van de leerkracht aan de andere kant. Men moet beide trachten te vrijwaren. Evenzeer moet een normale leerkracht-kindrelatie worden gevrijwaard. Dat is niet alleen een leerrelatie: zeker met jonge kinderen speelt ver-

Van den Bossche

trouwen een grote rol. Ik zie geen directe aanleiding om eenzelfde soort maatregel te treffen.

Gisteren kwam een commissie samen op mijn kabinet waarin ouders, PMS-medewerkers en de inrichtende macht zijn vertegenwoordigd. Professor Adriaensens, die al sinds begin 1996, lang voor de ontdekking van Dutroux, voor mijn kabinet werk verricht in verband met dit onderwerp, was eveneens aanwezig. We hadden het ook over de Waalse maatregel. Iedereen begrijpt het idee wel, maar men is niet geneigd dit onmiddellijk te volgen. Men wenst er eerst over na te denken. Ik vind dat de juiste instelling.

Ik wens als laatste punt te pleiten tegen de hetze, tegen de hysterie. Uit de uitzending van Terzake van gisteren is dit me bijgebleven : een kleuterjuf vertelde over haar driejarige kinderen. Als ze met die kindjes naar het toilet gaat, zijn die niet volledig proper, maar ze durft niet meer aan de piemel van die driejarigen te komen en dus is hun broek nat. Dat is toch een tragische mededeling. Dat betekent dat de hysterie al ver reikt.

Ik ben voorstander van een dubbele maar correcte houding. Ik pleit in de eerste plaats voor een streng en repressief optreden. Ik benadruk streng en repressief, zonder enige nuance. Ik pleit echter ook voor vertrouwen. Ik citeer Paul Van Den Driessche nogmaals : 'Ik wil niet meespelen in een verhaal waar de helft van de pastoors, de helft van de kosters en de helft van de leerkrachten worden verdacht van pedofilie'. Dat is een vorm van hysterie. Ik hoop dat we een juiste middenweg vinden zodat ik een volgend antwoord in dit parlement rustig kan beëindigen met een uitgebreide knuffel aan de voorzitter. (*Applaus en gelach op alle banken*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik laat de knuffel voor wat ze is. Ik vraag me trouwens af wie in een dergelijke relatie de volwassene en het kind is. Dat moet u voor uzelf uitmaken.

De regeling die u hebt toegelicht, laat nog enkele onduidelijkheden overeind. Ik heb alle respect en begrip voor uw argumentatie dat we geen heksenjacht mogen beginnen. Na het spijtige precedent dat als voorbeeld dient om toch enige orde op zaken te stellen, is echter enige duidelijkheid vereist. De feiten waren bekend en werden jarenlang gedoogd. Daarna probeerde men ze in de doofpot

te stoppen, tot uiteindelijk blijkt dat ze wel degelijk kloppen.

Ik dring er daarom op aan dat u werk zou maken van een decreet waarin in een aantal beschermende maatregelen wordt voorzien, zodat we niet in allerlei excessen vervallen. Het uitgangspunt dat men eventueel zou schorsen tijdens het onderzoek of – en ik begrijp dat men die nuance maakt – na de inbeschuldigingstelling, lijkt me een juiste en overigens heel duidelijke maatregel die heel wat ellende en problemen kan vermijden.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : De minister legt terecht de verantwoordelijkheid bij de inrichtende macht. In bepaalde gevallen kan die verantwoordelijkheid bijzonder groot zijn. Het is klaar en duidelijk wat men bij formele beschuldigingen moet doen. De vraag is natuurlijk hoe schoolbesturen zich moeten opstellen bij geruchten en informele beschuldigingen. Dit is een feitenkwestie, die achteraf moet worden beoordeeld door de rechtbanken. De aansprakelijkheid van de school kan daar dan eveneens in het geding komen. De feitenkwestie vereist een grote wijsheid, menselijk inzicht en een directe betrokkenheid bij de schoolgemeenschap zelf.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Een aantal artikelen in het strafrecht leggen aan inrichtende machten enige verantwoordelijkheid op. Als er geruchten de ronde doen waarvan men niet direct kan zeggen dat ze uit de lucht zijn gegrepen, is de inrichtende macht strafrechtelijk gehouden de nodige stappen te zetten om dit te verifiëren. Of de inrichtende macht al dan niet tot schorsing overgaat, is zijn eigen verantwoordelijkheid. Het doorgeven van de feiten aan de bevoegde autoriteiten is wel degelijk een strafrechtelijke plicht. Bij omissie hiervan kunnen er problemen ontstaan. Dat is trouwens de reden waarom er op dit moment huiszoeken worden gedaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Béghin tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmi-

lieu en Tewerkstelling, over de eventuele Vlaamse deelname in een tewerkstellingsproject van het centrum Groot Eiland in Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Béghin tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de eventuele Vlaamse deelname in een tewerkstellingsproject van het centrum Groot Eiland in Brussel.

De heer Béghin heeft het woord.

De heer Jan Béghin (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister, een van de prioriteiten van de Vlaamse regering en van het parlement is het scheppen van kansen voor die werklozen die door hun sociale achtergrond of door een gebrek aan opleiding quasi geen kansen hebben op de normale arbeidsmarkt. U hebt een nieuwe beslissing genomen, namelijk de tewerkstelling via projecten voor sociale werkplaatsen van 300 gesubsidieerde contractuelen. De VZW het Groot Eiland is erkend in het kader van het algemeen welzijnswerk. Dit gemeenschapsinitiatief in Brussel heeft een project ingediend : deze VZW wil de cafetaria van het Lunatheater uitbaten als een restaurant met sociale doelstellingen. Ik wil eraan herinneren dat in het Lunatheater het Kaaitheater actief is. Het Lunatheater ligt vlakbij het Boudewijngebouw, aan de overkant van het kanaal.

Als mijn informatie juist is, zou dit project volledig in overeenstemming zijn met de vigerende reglementering. Het project zou voldoen aan alle voorwaarden, maar toch ergens onbehandeld blijven liggen. Mijn vraag luidt dus als volgt. Zijn er problemen gerezen bij de behandeling van dit dossier ?

In Brussel zijn er bijzonder veel laaggeschoolde werklozen. Daar zijn ook Nederlandstaligen bij. Het lijkt me dat dit project als gemeenschapsinitiatief in Brussel perfect past in de tewerkstellingsinitiatieven die u wenst te nemen. Het Groot Eiland is de promotor van dit initiatief. Deze VZW staat klaar om aan de slag te gaan. Het is dus evident dat ik graag had vernomen wat er aan de hand is, en waarom dit project nog altijd niet is goedgekeurd.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het project is inderdaad een goed tewerkstellingsproject, dat ook

past binnen het beleid van de sociale werkplaatsen. Dat project werd toen ook als onderdeel van een experiment in het Vlaams Gewest aanvaard.

De toenmalige minister van Tewerkstelling Leo Peeters heeft dat toen goedgekeurd, mede op basis van de instemming van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat is echter niet gebeurd op basis van een samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest.

Die goedkeuring gebeurde dus ten experimentelen titel, en dat werd ook zo verwoord. Langs Vlaamse kant worden initiatieven in verband met de sociale werkplaatsen nog steeds als een experiment opgevat. We hebben de bedoeling om tot een decretale regeling te komen, nadat de Europese Commissie ons daarvoor het groene licht geeft. We hebben de Commissie van ons voornemen op de hoogte gebracht, omdat we willen vermijden dat er achteraf juridische problemen zouden rijzen wegens concurrentiebedingen in verband met deze sociale werkplaatsen of gelijksoortige initiatieven.

De Vlaamse regering heeft een tweede contingent van 300 werkplaatsen goedgekeurd. Dit project is daarin niet opgenomen. Een van de redenen is het feit dat Brussel al enige terughoudendheid aan de dag heeft gelegd toen er sprake was om ten experimentelen titel 500 werkplaatsen goed te keuren. Ik sluit niet uit dat die goedkeuring er toch komt.

Dan zullen echter toch eerst enkele voorwaarden moeten worden vervuld. Er moet vooraf een formeel samenwerkingsakkoord worden afgesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest. Tewerkstelling is een gewestelijke aangelegenheid, opleiding en vorming zijn gemeenschapsbevoegdheden. Beide niveaus kunnen het relatief gemakkelijk met elkaar vinden, onder meer via het subregionaal tewerkstellingscomité dat in samenwerking met Brussel is opgericht. Dat comité is het Brussels Nederlandstalig Comité voor Tewerkstelling en Opleiding.

Ik stel voor om een formeel samenwerkingsakkoord af te sluiten. Eenmaal dat is gebeurd, kunnen we het beleid verder concretiseren. Inhoudelijk en vormelijk zijn er dus geen problemen. Er rijzen wel problemen met eventuele initiatieven van het Vlaams Gewest in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, als die initiatieven niet steunen op een formeel samenwerkingsakkoord. Om tot zo een akkoord te komen worden er op dit ogenblik onderhandelingen gevoerd.

De voorzitter : De heer Béghin heeft het woord.

De heer Jan Béghin : Mijnheer de minister, heb ik het goed begrepen dat de plaatsen voor 300 gesubsidieerde contractuelen die voor dit project van het Groot Eiland zijn aangevraagd, vooralsnog niet zijn weerhouden ? Of kunnen ze worden weerhouden mits een akkoord met het Brussels Gewest ?

Minister Theo Kelchtermans : Voor 300 gesubsidieerde contractuelen zijn de plaatsen inderdaad toegewezen. De volgende toewijzing heeft niet noodzakelijk plaats op het moment van een decretaale regeling. Op dit ogenblik zijn er onderhandelingen aan de gang met de federale minister van Tewerkstelling, waarin deze zich principieel akkoord heeft verklaard om de werkloosheidsvergoeding actief te gebruiken binnen de sociale werkplaatsen. Inhoudelijk is er dus geen enkel probleem om het project bijkomende arbeidsplaatsen toe te wijzen, op voorwaarde dat daarover een akkoord wordt gesloten met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit geldt ook voor de andere tewerkstellingsinitiatieven en werkervaringsprojecten zoals het werkervaringsproject plus. Ook op dat vlak bestaat vanuit Brussel enige reticentie om dit vanuit Vlaanderen te laten invullen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jean-Marie Bogaert tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de aanwending van het overschot op de Vlaamse begroting

Actuele vraag van de heer Stefaan Platteau tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de aanwending van het overschot op de Vlaamse begroting

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren Bogaert en Platteau tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de aanwending van het overschot op de Vlaamse begroting.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, colle-

ga's, eind 1997 vertoonde de Vlaamse schatkist een kasoverschot van 3 miljard frank. Sommige ministers uit de Vlaamse regering kwamen onmiddellijk in de verleiding om met forse uitspraken te laten kennen hoe ze die bijkomende middelen in 1998 wilden besteden. Zelfs minister-president Van den Brande deed hieraan mee, en kondigde meteen aan dat hij dit bedrag van 3 miljard frank prioritair wenst te investeren in infrastructuur. Eergisteren, tijdens een vergadering in Kortrijk, was zelfs federaal eerste minister Dehaene vol lof over deze inspanning van de Vlaamse regering.

Ik meen echter dat al deze excellenties zich schromelijk vergissen. Daarom wil ik de minister de volgende vraag stellen. We worden geconfronteerd met een kasoverschot van 3 miljard frank, te wijten aan het feit dat de verhouding tussen inkomsten en uitgaven in 1997 uiteindelijk 14 miljard frank beter uitviel dan oorspronkelijk voor dat jaar was begroot. Het begrote tekort van 11 miljard frank is dus veranderd in een overschot van 3 miljard frank. Door de annuïteit van de begroting betekent dat niet dat we in 1998 over 3 miljard frank meer beschikken : het betekent enkel dat we in 1997 elf miljard frank minder moesten lenen voor de geplande uitgaven. Dit levert in 1998, en ook in de volgende jaren, het batig saldo op van de leningslast van die 11 miljard frank. Dat betekent dus op jaarbasis hooguit 5 of 6 procent van die 11 miljard frank, afgerond 500 miljoen frank, aan bijkomende beleidsruimte.

Mijn vraag aan de bevoegde minister van Begroting is heel eenvoudig. Is mijn analyse juist ?

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik sluit me grotendeels aan bij de analyse van de heer Bogaert. Bepaalde termen neem ik niet over, maar in grote lijnen sluit ik me zeker en vast bij hem aan.

Mevrouw de minister, is stel u nogmaals de vraag die ik u op deze tribune al heb gesteld tijdens de begrotingsbesprekingen. Er is een begrotingsoverschot van ruim 3 miljard frank. Ik herhaal dat ik daar gelukkig mee ben. Ik zal de orthodoxie die men mij heeft aangeleerd, niet verbranden.

Mevrouw de minister, wat gebeurt er echter met dat begrotingsoverschot ? We hebben bepaalde zaken gerelativeerd. Ik ga de totstandkoming van dat bedrag niet nog eens relativeren. Er waren meevallers zoals de intresten, en de meerwaarde

Platteau

bij de verkoop en privatisering van de GIMV. Al bij al is het resultaat gunstig, en dat is het voorname. Ik zal het hele verhaal over de totstandkoming van het bedrag en de dotaties dus niet overdoen. De vraag is wel wat er met dat bedrag gebeurt.

Mevrouw de minister, u weet dat we al verschillende jaren voor afcantiemen pleiten. Ik vraag u nogmaals of men afcantiemen in overweging kan nemen. Afcantiemen stimuleren de economie, bevorderen de werkgelegenheid en hebben een aantal positieve effecten, waarover ik nu niet verder zal uitweiden.

Of zal men het overschot misschien gebruiken voor een schuldverlaging? Komen nog andere bestemmingen in aanmerking? De heer Bogaert heeft enkele voorbeelden aangehaald. De minister-president en andere ministers hebben al een aantal projecten. Bij iedereen brandt de vurige vraag op de lippen wat er met dat overschot zal gebeuren.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik kan in één woord op de vraag van de heer Bogaert antwoorden : ja, uw analyse van de begroting is juist.

We hebben in 1997 inderdaad een begroting ingediend die een tekort mocht vertonen van 11 miljard frank, dit op basis van de meesternorm die werd uitgestippeld met het oog op een stabilisatie van de schuld tegen 2010, en vervolgens tot 2020. In het kader van het convergentieplan om de Maastrichtnorm te bereiken, hebben we een akkoord afgesloten met de federale regering om het tekort op basis van betalingskredieten tot 13 miljard frank te beperken.

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Aangezien we nu door de uitvoering van de begroting minder moeten uitgeven dan voorzien en we dus niet alleen op basis van de betalingen, maar ook op basis van de begroting beter hebben gefunctioneerd, klopt het dat op jaarbasis zowel ons begrotingsresultaat als ons kasresultaat positief zijn. Dat betekent dat we minder moeten gaan lenen. Dat betekent echter niet dat we met het zogenaamde overschot nieuwe uitgaven kunnen gaan doen.

Mijnheer Bogaert, ik wil een correctie aanbrenge : ik meen niet dat mijn collega's in de regering onmiddellijk hebben gesteld dat dit overschot moest worden gebruikt om een aantal projecten in te vullen. Ik laat nog steeds toe dat de collega's kunnen dromen : het is hun goed recht te dromen van wat we allemaal nog graag willen realiseren. Dat lijkt me logisch.

Ook lijkt het me dat u de woorden van de minister-president enigszins op uw wijze interpreteert. Dat is natuurlijk uw goed recht. Uw eigen berekening is correct : u zegt zelf dat er op jaarbasis inderdaad voor 500 miljoen frank meer ruimte zal ontstaan, omdat we dit bedrag niet meer moeten besteden aan rentelasten. Volgens mij heeft de minister-president gezegd dat we, doordat we betere resultaten hebben behaald en minder moesten lenen, deze bijkomende ruimte bij de begrotingscontrole wellicht in eerste instantie zullen oriënteren naar investeringen. Daarbij hebben we echter niet gezegd over welk bedrag het zou gaan. Het is wellicht dit fenomeen dat de heer Dehaene ook heeft toegejuicht, maar dan hebben we het niet over het begrotingsoverschot van 1997, maar wel over de nieuwe ruimte die ontstaat omdat men minder rentelasten moet betalen.

Daarmee ben ik beland bij het antwoord op de vragen van de heer Platteau. Mijnheer Platteau, met dit beter resultaat zullen we de schuld afbouwen. Dat is natuurlijk het meest sociale : als men een toelaatbare schuld heeft, dan moet men minder rentelasten betalen en krijgt men meer ruimte om acties te realiseren die broodnodig zijn voor de bevolking.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn analyse wat de begroting betreft is dus correct : het gaat over een beleidsruimte van 500 miljoen frank. U verklaart dat u minder hebt uitgegeven en daardoor beter hebt gefunctioneerd. Dat is een politieke conclusie, die natuurlijk slechts begrotingstechnisch, maar politiek niet correct is : het is niet omdat men minder uitgeeft dat men beter functioneert.

Verder mogen ministers van mij tot nader order dromen, maar ze mogen niet de indruk wekken dat ze inderdaad over 3 miljard frank beschikken om nieuwe behoeften in te vullen. Daarvoor zijn ze immers wel verantwoordelijk. De uitspraak van de minister-president ging over die 3 miljard frank. Ze was flagrant in tegenspraak met de realiteit, waar-

Bogaert

bij er hoogstens in een ruimte van 500 miljoen frank wordt voorzien.

Wat betreft de bestedingswijze van die som : mocht dat een eenmalige opbrengst zijn, een toevalligheid die men in infrastructuur wil besteden, dan wil ik de discussie daarover later voeren. Ik vind het echter essentieel dat men correcte informatie verstrekt. Dan heb ik het niet over u, mevrouw de minister, want u hebt correct geantwoord. Dat geldt echter niet voor uw collega's in de Vlaamse regering, vooral dan de minister-president. Het ware mooier mochten we kunnen rekenen op correctere regeringsuitspraken, die geen loopje nemen met de waarheid en doen uitschijnen dat men over 3 miljard frank beschikt, terwijl het over slechts 500 miljoen frank gaat.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, ook ik dank de minister voor haar correcte stellingname en de goede informatie. Nu wordt immers duidelijk gemaakt hoeveel de werkelijke overschotten bedragen waarover men beschikt. Mevrouw de minister, u hebt klaar en duidelijk gezegd dat de Vlaamse overheid in de huidige evolutie van de financiële toestand kan werken aan het afbouwen van de Vlaamse schulden. U vindt dat het meest sociale dat u kunt doen.

Dit is natuurlijk niet meer dan een optie. Wij hebben een andere optie : we willen werken aan de afbouw van de belastingen. Dit lijkt me een grotere sociale waarde te hebben dan het afbouwen van de schulden. Door de ongetwijfeld grotere rechtstreekse impact op de economie zullen een aantal nieuwe jobs worden gecreëerd. Werklozen aan een job helpen is mijns inziens toch wel het meest sociale dat men kan doen.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Platteau, de Vlaamse regering wil op termijn ook socialelastenverlagingen invoeren, om zo meer tewerkstelling mogelijk te maken. Het meest sociale is echter het zo klein mogelijk houden van de schuld, zodat we tot een beheersbare schuld komen. Dat is net de bedoeling van de meester-norm : het bereiken van een aanvaardbare schuld op lange termijn.

Ik wil nog een laatste opmerking maken. Dat bedrag van 500 miljoen frank minder rente-uitgaven is geen eenmalige, maar wel een recurrente vermindering. Dat is echt wel fundamenteel.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Freddy De Vilder tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de gevolgen voor de volksgezondheid van de schorsing van enkele geneesheren in Zelzate en de eventuele stappen van de minister terzake bij de federale overheid

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Vilder tot mevrouw Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de gevolgen voor de volksgezondheid van de schorsing van enkele geneesheren in Zelzate en de eventuele stappen van de minister terzake bij de federale overheid.

De heer De Vilder heeft het woord.

De heer Freddy De Vilder (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de voorbije weken zijn in Oost-Vlaanderen niet minder dan vijf dokters geschorst door de unitaire, nationale Orde van Geneesheren. Hun misdad is dat ze hebben nagelaten hun lidmaatschapsbijdrage te betalen. Als straf verliezen ze nu het recht om hun beroep uit te oefenen.

Vooraf een aantal dokters uit de gemeente Zelzate, die samen een groepspraktijk hebben, zijn zwaar getroffen. Niet minder dan drie dokters zijn gelijktijdig geschorst voor een periode van drie maanden. Hierdoor dreigt een kwart van de bevolking van Zelzate de volgende maanden zonder medische verzorging te zitten.

Mevrouw de minister, Zelzate is inzake volksgezondheid de laatste tijd al meermaals op een negatieve manier in het nieuws gekomen. Hoe is het mogelijk dat de Orde van Geneesheren de gezondheidszorg voor 3.500 mensen zomaar in gevaar brengt ? Bent u bereid hierover contact op te nemen met uw federale collega ? Deze onaanvaardbare maatregel van de Orde van Geneesheren moet immers zo snel mogelijk worden tenietgegaan.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, de

Demeester-Demeyer

heer De Vilder geeft reeds in zijn vraagstelling aan dat het hier om een federale materie gaat. Naar aanleiding van zijn vraag heb ik dan ook onmiddellijk contact opgenomen met de federale minister. Ik heb het volgende vernomen.

Minister Colla is hiervoor bevoegd. Drie van de vier artsen in Zelzate hebben beroep aangetekend tegen deze beslissing. Voor de vierde arts, die te laat was om beroep aan te tekenen, is de heer Colla zelf bij de Orde van Geneesheren tussenbeide gekomen om de schorsing teniet te doen. Als dit niet lukt, kan hij bij het Hof van Cassatie een zaak aanspannen in verband met de procedure. De bevoegde minister moet nu zelf zien wat hij kan ondernemen. Ik betreur het dat dergelijke feiten zich voordoen.

Ik heb me ook laten inlichten over het ethische aspect van de zaak. De geschorste artsen zijn volgens de medische deontologie uit ethische redenen verplicht om de continuïteit van de verzorging van de patiënten te garanderen. Ze moeten in vervanging voorzien om hun patiënten te laten verzorgen.

Mijnheer De Vilder, ik kan u alleen maar inlichten. Ik zou graag meer doen, maar daarvoor ben ik niet bevoegd. Ik heb al wel acties ondernomen, en er bij de heer Colla op aangedrongen de zaak snel op te lossen. Ik kan u nog één goede raad geven : u kunt een collega uit het federale parlement vragen om aan de bevoegde minister dezelfde vraag te stellen.

De voorzitter : De heer De Vilder heeft het woord.

De heer Freddy De Vilder : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik wil haar vragen om waakzaam te blijven, en om de dossiers van deze artsen – ook van diegenen die in beroep zijn gegaan – te blijven volgen.

Ik volg uw raad op en zal een collega van het federale parlement dezelfde vraag laten stellen aan minister Colla.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Vandendriessche, Hugo Van Rompaey, Herman De Loor en René Swinnen betreffende de

dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten

– 686 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Vandendriessche, Van Rompaey, De Loor en Swinnen betreffende de dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat de CAO-Kelchtermans-Demeester van 18 juni 1993 moet worden gesitueerd in de intersectorale overeenkomst van sociale programmatie voor de jaren 1991-1994 op 21 mei 1991 gesloten voor de gehele overheidssector, dat deze CAO de lokale besturen de mogelijkheid biedt een nieuwe bedrijfscultuur te verwezenlijken met aangepaste instrumenten voor een modern en efficiënt personeelsbeleid, en dat het daarbij noodzakelijk was de gemeenten en de OCMW's toe te laten een inhaaloperatie uit te voeren in de vergoeding van het personeel in openbare dienst, om aldus de prestaties op een meer billijke en marktconforme wijze te waarderen ;
- overwegende dat een inhaaloperatie in de vergoeding van het personeel in dienst van de openbare verzorgingsinstellingen verantwoord is en aanleiding gaf tot de protocols van akkoord met de federale minister van Sociale Zaken van 23 mei 1991, 21 november 1991 en 10 april 1995, waarin deze noodzaak werd erkend ;
- overwegende dat de CAO-Kelchtermans-Demeester een raamakkoord is dat na onderhandeling in de onderafdeling van Comité C voor het personeel van de lokale en regionale besturen van de Vlaamse Gemeenschap werd bereikt en dat voor de Vlaamse Gemeenschap onder meer invulling gaf aan de voormelde protocols met de federale regering ;
- overwegende dat de federale regering en inzonderheid de minister van Sociale Zaken de tussenkomst in de ligdagprijs of het forfait wettelijk vaststelt, onder meer op grond van de perso-

Voorzitter

neelskosten verbonden aan de verstrekte zorgen ;

- overwegende dat door de CAO-Kelchtermans-Demeester verwachtingen in het leven worden geroepen met alsnog belangrijke budgettaire consequenties voor de lokale overheden ;
- overwegende dat dit dossier de levensvatbaarheid van het openbaar verzorgingsinitiatief raakt ;
- vaststellende dat het personeel van openbare verzorgingsinstellingen al verschillende jaren ijvert voor een verbetering in de financiële vergoeding en voor het vastleggen van een statuut overeenkomstig de openbare functie, dat gelijke tred houdt met dit in de privé-instellingen ;
- vaststellende dat het sociaal verzet tegen het onevenwichtig toepassen van de CAO-Kelchtermans-Demeester toeneemt en in sommige gevallen reeds aanleiding geeft tot harde acties ;
- vaststellende dat 35 gemeenten of steden in Vlaanderen tot nog toe alleen de lasten dragen van de genoemde maatregel ;
- vraagt de Vlaamse regering

1° de overheidsdelegatie opdracht te geven zich dringend tot de onderafdeling van Comité C voor het personeel van de lokale en regionale besturen van de Vlaamse gemeenschap te wenden, om in overleg oplossingen voor te stellen en onder meer de mogelijkheden van fasering gericht op een integrale toepassing van de weddeschaalherziening te verfijnen, rekening houdend met de mogelijkheden die de eigenheid en de differentiatie in het statuut van de betrokken instellingen en hun organisatiestructuur bieden of zouden kunnen bieden ;

2° deze problematiek dringend aan de orde te brengen in het overleg met de federale overheid en inzonderheid overeenkomstig artikel 31, § 3, van de gewone wet van 9 augustus 1980, tot hervorming der instellingen deze zaak aanhangig te maken bij het Overlegcomité, onder meer in het licht van het financieringsprobleem en de impact op de eventueleerschikking van de betrokken bevoegdheidspakketten ;

3° maatregelen te nemen om het voortbestaan van het openbare verzorgingsinitiatief te garanderen, samenwerkingsverbanden mogelijk te maken en het beheer te versoepelen.

De bespreking is geopend.

De heer Van der Poorten, verslaggever, heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het voorstel van resolutie dat hier ter bespreking voorligt, werd door de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting besproken tijdens haar vergaderingen van 14 oktober en 10 december 1997.

De bespreking van deze resolutie verliep in het bijzijn van zowel de minister van Binnenlandse Aangelegenheden als van de minister van Welzijn. Beiden zijn in deze materie immers betrokken partij. In het Comité C dragen zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden vertegenwoordigt er de gemeentebesturen en de minister van Welzijn de OCMW's.

De indieners zijn van oordeel dat de toepassing van de zogenaamde CAO-Kelchtermans voor de lokale besturen heel wat financiële kopzorgen meebrengt, in het bijzonder voor diegenen onder hen die een openbaar ziekenhuis beheren. In het sectoraal akkoord van 1993 engageerde de Vlaamse regering zich voor een loonsverhoging voor de ambtenaren in de Vlaamse gemeenten. Dit gold ook voor het OCMW-personeel in rusthuizen en ziekenhuizen.

Intussen is evenwel gebleken dat de RIZIV-tussenkost van 3,93 percent ontoereikend is om de gemiddelde verhoging van de weddenlast, die ongeveer 8 percent bedraagt, te betalen. Er ontstaat aldus een kloof van zowat 4 percent die niet wordt gefinancierd door het RIZIV. Indien de gemeenten dit verschil zelf moeten bijpassen, kost hen dit miljoenen. De Vlaamse regering stelde weliswaar voor om de invoering van de CAO gefaseerd te laten verlopen, maar in de praktijk betekent dit slechts een vooruitschuiven van het probleem.

De indieners wijzen erop dat deze evolutie het voortbestaan van de openbare ziekenhuizen ernstig hypothekeert. Daarom wensen zij middels deze resolutie de Vlaamse regering ertoe aan te sporen

Van der Poorten

opnieuw over het dossier te onderhandelen in het Comité C en er oplossingen uit te werken, onder meer in de zin van een verfijning van de fasering van de weddeschaalherziening.

Verder wordt de Vlaamse regering ertoe opgeroepen het overleg met de federale regering weer op te nemen teneinde het financieringsprobleem opnieuw te onderzoeken en de nodige maatregelen te nemen om het voortbestaan van het openbaar verzorgingsinitiatief te vrijwaren en de nodige samenwerkingsverbanden mogelijk te maken.

De door de minister van Welzijn ter beschikking gestelde cijfergegevens wijzen er volgens de indieners van deze resolutie op, dat slechts weinig OCMW's in staat zijn de CAO in te voeren, zelfs niet op de gefaseerde wijze. Daarbij tonen de cijfers aan dat de weddeverhoging bij OCMW's die rust- of ziekenhuizen beheren, variëren van 8 procent tot zelfs 11 procent.

Tijdens de discussie werden in hoofdzaak volgende punten ter sprake gebracht : de mate van invoering van de CAO, de solidariteit tussen de diverse lokale besturen en de financiering van de invoering van de CAO.

De mate van invoering van de CAO gaf aanleiding tot verdere discussie. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden stelde dat 63 procent van de gemeenten de CAO reeds toepassen, een cijfer dat door bepaalde commissieleden sterk in twijfel werd getrokken. In het kader daarvan werd onder meer verwezen naar de situatie in de provincie Oost-Vlaanderen waar slechts twintig gemeentebesturen en vijf OCMW-besturen de CAO reeds toepassen, op een totaal van 65 gemeentebesturen en 65 OCMW-besturen. Bepaalde leden wijzen op de noodzaak van meer solidariteit van de omliggende gemeenten met de steden die een openbaar ziekenhuis uitbaten. Zij wezen er daarbij op dat een ziekenhuis een regionale functie vervult en dat de financiële moeilijkheden van de ziekenhuizen mede te verklaren zijn door het feit dat de omliggende gemeenten niet bijdragen in de kosten ervan.

De minister van Welzijn bracht in herinnering dat er eertijds een regeling bestond waarbij de omliggende gemeenten een bijdrage leverden in de kosten van de ziekenhuizen en dit in functie van de aan hun inwoners geleverde dienstverlening. Dit mechanisme bestaat nu niet meer, maar bij de verdeling van het Gemeentefonds wordt nu wel reke-

ning gehouden met de centrumfunctie van de steden.

De financiering van de CAO vormt een knelpunt. Ten tijde van de uitwerking ervan heeft de federale minister van Sociale Zaken reeds gewezen op de budgettaire beperkingen van de federale regering om een grotere baremaherziening dan de 3,93 procent voor de ziekenhuizen en de 2,5 procent voor de rusthuizen te financieren. De minister van Welzijn waarschuwde dan ook voor al te hoge verwachtingen ten aanzien van een mogelijke financiële tussenkomst van de federale overheid. Hij wees er tevens op dat de budgettaire aspecten van dit dossier moeilijk te berekenen zijn en schat dat er een bedrag van meerdere miljarden mee is gemoeid.

Nog volgens de minister kan de Vlaamse overheid niet als financier optreden. Hij was wel van oordeel dat dit probleem moet worden gezien in het kader van het geheel van de verantwoordelijkheden waar de gemeenten en de OCMW's voor staan.

De minister kan wel instemmen met hetgeen in de resolutie wordt gevraagd, maar drukt erop dat er niettemin een inspanning moet worden geleverd om de essentie van de krachtlijnen te verwezenlijken.

Tot daar een beknopt verslag van de besprekingen omtrent dit voorstel van resolutie dat in de commissie werd aangenomen met zeven stemmen voor bij vijf onthoudingen. (*Applaus bij de CVP, de SP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer Hugo Van Rompaey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik dank de verslaggever voor zijn beheerste en degelijke verslaggeving.

Mevrouw de minister, in deze resolutie vindt u de nagalm van de eerste witte woede in dit land. Het is totaal onaanvaardbaar dat men ten velde een wanordelijke situatie heeft achtergelaten. De lokale besturen die uit hoofde van een wijze budgettering de moed hebben gehad om de CAO-Kelchtermans toe te passen, worden plots geconfronteerd met een wanordelijke verhouding. Die vloeit voort uit het feit dat men enerzijds de gemeentelijke of stedelijke personeelsleden van deze gerechtvaardigde bijpassing laat genieten, tot in de administratieve krachten van het OCMW toe. Anderzijds komen degenen die in de ziekenhuis- en rusthuis-

Van Rompaey

sector het zwaarste werk verrichten, plots niet in aanmerking voor deze historische bijsturing van de terechte tegemoetkoming voor mensen die in overheidsdiensten werken.

Wat op het spel staat, is dat de lokale en regionale zieken- en bejaardenverzorging niet meer leefbaar zal blijven. Met andere woorden, in dit rijke landje rijst de fundamentele vraag of de overheid deze zorgen nog verder zal kunnen organiseren. Om die reden, mevrouw de minister, vragen de indieners van dit voorstel van resolutie in duidelijke termen aan de Vlaamse regering om op te treden.

Ik weet uit ervaring dat men ten overstaan van de overheid bijna nooit kritiek mag uiten, zeker niet ten overstaan van regeringen. Desalniettemin zeg ik dat de federale regering een staaltje van ontrouw en valsheid ten beste geeft. Met fanfare-geschal kondigde ze in het begin van de jaren '90 aan dat er eindelijk een bijpassing zou gebeuren van de verloning. Nu verkondigt men met die fanfare dat de federale overheid een enorme inspanning doet van 3,93 percent in de geschatte groei van 8 tot 10 percent die deze operatie zou meebrengen.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Men heeft de eerste witte woede lam gelegd door het vooruitzicht van deze 8 tot 10 percent naar voren te schuiven. Men blijft nu aan de Vlaamse Gemeenschap verkondigen dat de federale overheid inderdaad een inspanning zou leveren van 3,93 percent. Ondertussen speelt men vals met betrekking tot de feiten, want de roemruchte 3,93 percent is de facto herleid tot 1,59 percent door het weer intrekken in een herhaalde beweging van 0,78 percent, die dan weer te maken heeft met de anciënniteitsvergoeding. Dit is vals spel ten overstaan van het personeel.

Om die reden, mevrouw de minister, willen we uitdrukkelijk vragen dat de Vlaamse regering dit probleem nu fors aanpakt. Men moet het uitdrukkelijk hebben over het feit dat de federale overheid haar vooruitzichten van begin jaren '90 op het terrein waarmaakt. Ten tweede, mevrouw de minister, hopen we dat u andermaal een meesterlijke ingeving zult hebben om ook het Vlaamse niveau in deze zo belangrijke aangelegenheid te betrekken via een budgettaire inspanning.

Ik kan hier voorbeelden geven van voorbeeldige Vlaamse gemeenten en steden. Zo wordt de stad Geel al van in de jaren zeventig zeer voorbeeldig bestuurd, en die stad levert nu symbolisch een spontane inspanning van 2 percent. De oplossing ligt dus in het bundelen van de krachten. De federale overheid, de Vlaamse overheid en de lokale overheden moeten hun inspanningen coördineren om te komen tot een oplossing voor dit zo pijnlijke probleem.

In de resolutie wordt zeer uitdrukkelijk gepleit voor een hervatting van het debat over de spreiding van deze lasten over de gemeenten in verhouding tot het patiëntenbestand, zodat al de gemeenten kunnen genieten van deze zo noodzakelijke zorgenverstrekking. Ik weet wel dat op het einde van de jaren tachtig werd besloten de richting uit te gaan van een centralisering van alle lasten bij de gemeenten en steden die deze rust- en ziekenhuizen toevallig exploiteren. In overeenstemming met de jongste evoluties van bijvoorbeeld het afvalbeheer of de samenwerking van de brandweer- en politiediensten, zou het echter veel voorbeeldiger zijn dit opnieuw te spreiden onder de vorm van een intercommunale inbreng.

Mevrouw de minister, ik vraag de regering dan ook om sierlijke initiatieven te nemen en om dit probleem onmiddellijk en zonder enig uitstel aan te pakken, opdat zij die in de lokale overheidsdiensten het zwaarste werk verrichten, eindelijk een lichte bijsturing van hun verloning krijgen. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, na alles wat de heer Van Rompaey, mede-indiener van deze resolutie, reeds gezegd heeft, wil ik er nog even op wijzen dat onze lokale besturen reeds enkele jaren worden aangespoord om hun personeelsbeleid aan te passen en te vernieuwen. De meeste besturen maken daar ernstig werk van en besteden veel aandacht en energie aan de uitwerking van de verschillende instrumenten van personeelsbeleid. De CAO-Kelchtermans heeft daarvoor zeker een grote bijdrage geleverd.

In de gemeenten die een openbaar ziekenhuis beheren, loopt de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst evenwel niet altijd van een leien dakje. De financiële repercussies veroorzaken kopzorgen bij heel wat gemeenten en OCMW-besturen. Nochtans sloot de toenmalige federale minister van Sociale Zaken in 1991 een overeen-

De Loor

komst met de vakbonden, waardoor het personeel van rust- en ziekenhuizen dezelfde loonsverhoging zou ontvangen als de ambtenaren, een kost die via subsidies door het Riziv zou worden gedragen.

Zoals hier reeds werd gezegd, is intussen gebleken dat de Riziv-tussenkomsten slechts 3,93 percent bedragen, terwijl de gemiddelde verhoging van de weddenlast oploopt tot ongeveer 8 percent, op sommige plaatsen zelfs tot 11 percent. Deze ontoereikende financiering door het Riziv van de toepassing van de algemene weddenschaalherziening in de ziekenhuizen en de andere verzorgingsinstellingen beheerd door het OCMW, is er dan ook de oorzaak van dat nog heel wat OCMW's de CAO-Kelchtermans niet toepassen.

De federale overheid ligt dus enerzijds aan de basis van de discriminatie tussen het personeel van de lokale besturen, en is er anderzijds de oorzaak van dat de gemeenten, ziekenhuizen en verzorgingsinstellingen die de CAO-Kelchtermans wel toepassen, de financiële last grotendeels alleen moeten dragen.

Mevrouw de minister, aangezien de reeds voorziene mogelijkheden tot fasering van de CAO niet volstaan, ligt het voor de hand dat we een verdere verfijning ervan vragen. De heer Van Rompaey heeft hier ook reeds op gewezen. Ten tweede vragen we dat de Vlaamse regering het probleem van de financiering dringend aan de orde zou brengen bij de federale overheid. De federale regering moet hierbij immers rekening houden met de engagementen die ze in 1991 heeft aangegaan. Ten slotte vragen we maatregelen die het voortbestaan van het openbaar verzorgingsinitiatief garanderen, samenwerkingsverbanden mogelijk maken en het beheer versoepelen. Ook dit heeft de heer Van Rompaey al vermeld.

Mevrouw de minister, dit zijn onze drie essentiële wensen. We hopen dat u hiertoe de nodige stappen zult ondernemen. Ik dank u bij voorbaat. (*Applaus bij de SP, de CVP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de Volksunie had de bedoeling de resolutie niet goed te keuren, maar zich te onthouden. Uiteindelijk hebben we echter besloten om ze toch goed te keuren.

De motivering voor de onthouding was gebaseerd op twee redenen. Ten eerste verwondert het ons dat de meerderheidspartijen vandaag aanklagen waar ze in het verleden achterstonden : de CAO-Kelchtermans. We weten allemaal wat toen werd overeengekomen. Onze fractie heeft destijds geprotesteerd omdat men engagementen aanging waarvan men duidelijk wist dat men ze niet zou kunnen aanhouden. Men was op de hoogte van het feit dat deze engagementen problemen zouden opleveren bij de lokale entiteiten, voornamelijk de OCMW's die met een ziekenhuis opgezadeld zaten.

De tweede reden voor onze onthouding was dat er duidelijk kon worden aangetoond dat in het Comité C mensen zetelen die de lokale besturen weliswaar vertegenwoordigen, maar hen eigenlijk niet eens kennen. Het syndicaat van de lokale besturen, de vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, heeft dit altijd aangeklaagd. In het Comité C zetelen mensen die eigenlijk toezicht moeten uitoefenen op deze lokale besturen, maar in de plaats daarvan namens deze besturen akkoorden afsluiten. De rekening en gevolgen van de afgesloten akkoorden schuiven ze door naar degenen die ze moeten betalen, maar niet mee aan de gesprekstafel zitten.

Omwille van deze redenen wilden we ons onthouden. Uiteindelijk vinden we het evenwel een belangrijk signaal dat er in de toekomst bij het afsluiten van akkoorden voor moet worden gezorgd dat deze sluitend zijn voor wie de factuur moet betalen. Op de tweede plaats blijven we eisen dat aan de onderhandelingstafel de mensen zouden aanzitten die kunnen en mogen onderhandelen over loonvoorwaarden. Het gaat met name om de lokale besturen, en niet om een groepje fantasten die niet weten waarover ze praten. (*Applaus bij de VU en de CVP*)

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, dit is zeker niet het geschikte ogenblik om de discussie over de CAO opnieuw uiteen te zetten. Ik herinner u toch even aan een uitspraak die ik deed tijdens de bespreking van de totstandkoming ervan. Toen heb ik mijn uiteenzetting samengebond in het voorbeeld van iemand die een café binnenstapte en zei dat hij een rondje gaf, en die nadat alles was besteld, naar buiten ging met de woorden : 'betaal het nu maar zelf'. Dat is de samenvatting van wat de CAO op zich betekent. Dat wil niet zeggen dat de rechten die

De Maght-Aelbrecht

werden gecreëerd voor de werknemers van de gemeentes, OCMW's, ziekenhuizen en rusthuizen, niet gerechtvaardigd zijn.

Het tweede luik is het document dat hier vandaag voorligt. Voorgaande sprekers benadrukten al meermaals dat we moeten terugkijken naar zeven jaar geleden. De bevolking verwacht van ons, en het parlement verwacht van de regering dat beloftes worden ingelost.

De opdrachten die men via deze CAO aan de gemeentebesturen gaf, hadden een financiële weerslag. Wanneer ziekenhuizen tekorten vaststellen, gaan die centen zonder enige verwittiging van de gemeentelijke rekening. Dat is heel erg voor een gemeente. Van een gemeentebestuur wordt er immers een beleidsplanning verwacht : er moeten meerjarenplannen worden uitgestippeld.

Ik geef een voorbeeld. In 1997 krijgt een gemeentebestuur plots bericht dat men er uiteindelijk in geslaagd is om de ziekenhuisrekeningen van 1991 na te kijken. De eventuele tekorten moet de gemeente dan betalen. Dat zijn onaanvaardbare situaties. De beloftes die acht jaar geleden werden gedaan, worden niet ingelost.

Meestal speelt men een spelletje door een ander de schuld te geven. Maar daarmee zijn onze mensen en de gemeentebesturen niet gediend. De besturen onderling moeten correct handelen. Als dat niet zo is, dringen initiatieven zich op. We vinden het erg dat men na acht jaar zegt dat dit opnieuw moet worden besproken om oplossingen te zoeken, maar dat de gemeentes ondertussen wel moeten betalen.

Wie is eigenlijk de betaler ? De bevolking. Leg dat maar eens uit. Door zo een situatie in stand te houden, wekt men bij de bevolking de gedachte dat men geen nood meer heeft aan openbare ziekenhuizen. Dat is erg. We hebben de plicht om ook in de 21ste eeuw ervoor te zorgen dat elke burger op een goede verzorging kan rekenen. De verzorging moet gelijkwaardig en betaalbaar zijn.

Zo komen we weer bij het uitgangspunt : er moet genoeg en bekwaam personeel zijn, dat moet krijgen waar het recht op heeft. Welnu, een Vlaams initiatief is ontzettend belangrijk. Als de Vlaamse overheid op dit punt optreedt, bewijst ze dat openbare ziekenhuizen noodzakelijk blijven, ook in de volgende eeuw.

Onze fractie zal zich onthouden, niettegenstaande dit een goed initiatief is. Het mag echter niet bij woorden blijven. Dat gebeurt nu al jaren en daarom twijfelen we aan het resultaat van het opzet. *(Applaus bij de VLD)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen zo dadelijk de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

MOTIE van de heer Etienne Van Vaerenbergh betreffende een belangenconflict – 875 (1997-1998) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de motie van de heer Van Vaerenbergh betreffende een belangenconflict, naar aanleiding van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in rechtszaken.

De bespreking is geopend.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de situatie in Brussel en omgeving bekommert ons allemaal. Dit thema steekt overal de kop op. Ik herinner u aan onze discussie van een maand geleden over de taalakkoorden die in Brussel werden afgesloten.

Enkele maanden geleden praatte de federale ministerraad over de wijziging van de fiftyfiftyverhouding tussen Nederlands- en Franstaligen bij het Hof van Cassatie. De zaken die voor het hof komen, zijn voor 60 percent Nederlandstalig. De Nederlandstaligen moeten bij een procedure voor het Hof van Cassatie dan ook langer wachten op een uitspraak dan de Franstaligen. Dat werd onmiddellijk weggewuifd omdat het zagezegd de belangen van het land zou schaden. De fiftyfiftyverhouding blijft het best behouden, gezien de symbolische functie van het hof.

Van Vaerenbergh

De werkdruk op de correctionele kamers van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel zou intussen catastrofaal zijn. De rechters zouden bezwijken onder deze werkdruk, die een goede rechtsbedeling absoluut onmogelijk maakt. De situatie daar is danig verziekt.

Het gaat zelfs zo ver dat de Franstalige correctionele rechters beweren dat slechts 5 tot 6 percent van de correctionele zaken te Brussel Nederlandstalig zijn. Volgens hen betreffen ongeveer 60 percent van de zaken niet-autochtonen, die allemaal voor de Franse taalrol kiezen. Ook de rest zou Franstalig zijn. Dat zou inhouden dat de Franstaligen de meeste criminele feiten plegen. Ik was zeer verbaasd toen ik die cijfers zag.

Als men aanneemt dat er in Brussel 10 correctionele kamers zijn die wekelijks zetelen, dan zijn er nog altijd 20 tot 30 burgerlijke kamers. 40 percent van de burgerlijke zaken worden in het Nederlands behandeld. De werkdruk van de Franstalige rechters ligt met andere woorden bij de correctionele kamers, en niet bij andere. Voor de in Brussel behandelde zaken in kort geding is de verhouding ongeveer fiftyfifty.

Mijnheer de voorzitter, collega's, we weten allemaal hoe de taaltoestand van de Brusselse rechters is geregeld. Een derde van de rechters moet een Nederlandstalig diploma bezitten, een derde een Franstalig, en twee derde moet tweetalig zijn. Volgens deze berekening kan maximaal twee derde van de rechters Franstalig zijn.

De oorzaak van de problemen is dat sinds 1970 Franstalige ministers verantwoordelijk waren voor justitie, namelijk de heren Moureaux, Gol en Wathelet. Ze hebben de regels op het taalgebruik – die trouwens van openbare orde zijn – van tafel geveegd. In strijd met de taalwet, hebben ze eentalige Franstaligen benoemd. De procureur des konings van Brussel heeft dit toegegeven in een tekst die werd gepubliceerd in *Le Journal des Tribunaux*. Hij zegt eigenlijk dat het aberrante en het meest schrijnende van de situatie het feit is dat opeenvolgende Franstalige ministers van Justitie eentaligen hebben benoemd, die daarenboven geen eensluidend positief advies konden voorleggen. Ze werden bevoorreed tegenover kandidaten die wel aan de taaleisen voldeden en gunstige adviezen hadden gekregen.

De huidige situatie in Brussel is zo dat de Franstaligen klagen over hun bevoorrechte situatie. Men

maakt gebruik van het feit dat men de wet heeft overtreden, om te zeggen dat die definitief moet worden gewijzigd. Het voorstel van wijziging dat de huidige minister in de Senaat heeft ingediend, houdt in dat men afstand doet van het feit dat twee derde van de Brusselse rechters tweetaligen moeten zijn. Uiteindelijk zouden er nog twee negende volledig tweetaligen overblijven, twee negende zou beperkt tweetalig en vijf negende zou eentalig zijn. Dit houdt een volledige wijziging in van de taalwetgeving, zeker in een zo fragiel gebied als Brussel.

We mogen niet vergeten dat het gerechtelijk arrondissement Brussel, dat 1.550.000 inwoners telt, 600.000 à 700.000 Nederlandstaligen en eenzelfde aantal Franstaligen telt, terwijl de rest allochtoon is. Ongeveer een derde van de bevolking van Brussel-Halle-Vilvoorde behoort tot het Nederlandstalig taalgebied, terwijl Halle-Vilvoorde volledig eentalig is. Dit is een belangrijk gegeven.

Bij een wijziging van de taalwetgeving moet de Belgische constructie volledig worden herbekeken. Heeft de wijziging die men voor Brussel voorstelt, geen gevolgen op andere vlakken? Ik denk hierbij aan het Hof van Cassatie. 60 percent van de zaken die daar worden behandeld, zijn Nederlandstalig.

Er zijn nog andere problemen die hiermee verband houden. De tweetaligheid van de Brusselse rechters had niet tot bedoeling ze te laten zetelen in een kamer met een andere taalrol, maar wel dat ze niet te pas en te onpas een beroep moeten doen op vertalingen. Want in Brussel zijn de meeste dossiers eigenlijk tweetalig samengesteld. Ik heb het dan niet over de procedure, maar over de inhoud van die dossiers. Daarin bevinden zich gewoonlijk getuigenverklaringen in het Nederlands en in het Frans. De verbalisanten zijn in principe tweetalig: ze moeten de twee talen kennen, en acteren wat er allemaal wordt verklaard. Het is de bedoeling dat de rechters kennis zouden kunnen nemen van het dossier, zonder een beroep te moeten doen op vertalingen, en een uitspraak zouden kunnen doen in de taal die in de rechtszaak wordt gebezigd.

Ik voeg daaraan het volgende toe. In het verleden hebben we vastgesteld dat de toenmalige ministers van Justitie uit de groep van Nederlandstalige kandidaten enkel tweetaligen benoemden, maar uit de Franstalige kandidaten eentaligen. Bij de tweetalige Vlamingen zijn er velen die van huis uit Franstalig zijn, maar een Nederlandstalig diploma hebben behaald. Dat is dus een probleem.

Van Vaerenbergh

De beperking van de tweetaligheid kan geen oplossingen bieden. Men moet de tweederde in Brussel blijven behouden. De belangen van Vlaanderen zijn geschaad als daaraan wordt geraakt. Want 550.000 inwoners bevolken in het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde een eentalig Nederlands gebied. Er zijn verder ook Nederlandstaligen in Brussel. Bij verscheidene griffies in Brussel rijzen er vandaag problemen.

Ik geef dikwijls de volgende raad. Ga naar een vrederecht in Brussel ; vraag daar een dossierstuk aan ; en stel vast wie u in het Nederlands kan antwoorden. Afgezien van de tweetaligen die er officieel zijn, zoals de hoofdgriffier en de griffier – die tweetalig moeten zijn -, hebben de opeenvolgende Franstalige ministers van Justitie de griffies volgestoppt met eentalig Franssprekenden. Toen ik nog in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zetelde, heb ik aan de toenmalige minister van Justitie gevraagd om mij de personeelsstatistieken van de griffies te bezorgen. Het ging telkens om tijdelijk aangeworven personeel. Hij heeft me toen geantwoord dat hij het diploma van het aangeworven personeel niet kende. Is dat een uiting van goed bestuur ?

Om deze zaak op te lossen moeten we het volgende doen. Laat ons eens de statistieken bekijken, en nagaan wie er in Brussel sinds 1970 in strijd met de taalwet is benoemd. Dat is gemakkelijk te achterhalen. Wanneer en waar zijn de verhoudingen scheefgetrokken ? Het is duidelijk dat de voorbije jaren geen enkele Franstalige advocaat of substituut die solliciteerde voor een betrekking bij een rechtbank van eerste aanleg, de bedoeling had om het tweetaligheidsexamen Nederlands af te leggen. Waarom zou hij ook ?

Als we de rechten van de Vlamingen in Brussel willen vrijwaren en de taalwetgeving willen toepassen, moeten we een wet hebben, maar ook een sanctioneringsmogelijkheid. Zolang die mogelijkheid er niet is, blijft de taalwet een vodge papier. Daarom zijn we van oordeel dat het wetsontwerp om de taalwetgeving met betrekking tot de rechters in Brussel te wijzigen, onze belangen fundamenteel schaadt.

Mijn fractieleider heeft me gezegd dat de meeste fractieleiders van oordeel zijn dat het om een fundamentele aangelegenheid gaat ; dat de belangen van de Vlamingen fundamenteel kunnen worden geschaad. Er moet dus een oplossing komen. Ik ga akkoord om via overleg tussen de fracties een

eensgezind standpunt na te streven. Er moet een eenvormige tekst komen, die beter is gemotiveerd dan de tekst die ik zelf heb geschreven. Maar mijn akkoord is gebonden aan de voorwaarde dat we hier binnen veertien dagen een eensgezind standpunt over dit belangenconflict kunnen innemen. Want dit is een problematiek die ons allemaal aanbelangt. (*Applaus bij de VU, de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, onze fractie is van mening dat een belangenconflict is ontstaan doordat in de Senaat een voorstel is ingediend om de taalwet in gerechtszaken aan te passen.

De taalwet in gerechtszaken werd door de jaren heen boven alle kritiek geplaatst. De evenwichten die in de taalwet, van 1935 zijn ingebouwd, hebben deze kritiek gedurende al die jaren doorstaan. Men hanteerde een dubbel criterium van taalkennis via het diploma en taalkennis via een examen. Men combineerde dit in die zin dat een derde van het personeel een Franstalig diploma had, een derde een Nederlandstalig diploma en dat twee derde moest beschikken over een grondige kennis van beide talen.

Als aan dit broze evenwicht wordt geraakt, vooral dan in het belangrijkste gerechtelijk arrondissement dat ongeveer evenveel Frans- als Nederlandstaligen bevat, dan schendt men een belang. In die zin sluiten we ons aan bij de heer Van Vaerenbergh. We hebben wel verzocht om de vraag om het belangenconflict in te stellen grondiger te motiveren zodat het opnieuw kan worden besproken tijdens een volgende zitting. Er zijn immers voldoende argumenten. We hebben begrepen dat de indiener het daarmee eens is.

Ik geloof dat een debat als inzet van zo een belangrijke aangelegenheid de moeite loont. Tenslotte gaat het om meer dan een miljoen rechtsonderhorigen. We moeten ons afvragen of de rechtsonderhorige ook daadwerkelijk over het recht beschikt op het gebruik van zijn eigen taal. Dit is op menselijk vlak een heel belangrijk probleem. Daarom gaan we akkoord met de inleiding van deze procedure, mits een degelijke onderbouwing daarvan. Ik neem aan dat de andere fracties dezelfde mening zijn toegedaan. (*Applaus bij de SP, de CVP, de VU en het VB*)

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Van Vaerenbergh heeft in extenso de grond van de zaak uiteengezet. De heer Suykerbuyk heeft gewezen op de procedurele mogelijkheden die alle partijen hebben. Men wil echter 240 rechters benoemen. Tegelijkertijd wil men een pakket toegevoegde rechters benoemen, onder meer in Brussel. Dat pakket toegevoegde rechters maakt deel uit van het geheel van bijkomende magistraten. De toegevoegde rechters zullen volgens de minister in mindering worden gebracht van het aantal magistraten die definitief in het kader zullen worden benoemd.

U kunt zich voorstellen wat er in een volgend stadium gebeurt. Men gaat namelijk eerst het systeem van toegevoegde rechters invoeren. Vervolgens wordt het kader uitgebreid zonder rekening te houden met de taalwetgeving. Daardoor zullen de magistraten die reeds toegevoegd werden benoemd, ook definitief worden benoemd aangezien men geen rekening houdt met de taalwetten. Dat is de hele geschiedenis en de hele truc. Dat zal er gebeuren. Op die manier omzeilt men voor tientallen benoemingen, en dan vooral in Brussel, de hele taalwetgeving. Ik vind dat het Vlaams Parlement daar niet mag inlopen.

Als ook de meerderheidspartijen, die dit onzalig ontwerp in de Senaat hebben goedgekeurd, akkoord gaan om een gezamenlijke tekst in te dienen die de voorliggende tekst van de heer Van Vaerenbergh nog versterkt, werken we daar natuurlijk graag aan mee. In dat geval keuren we deze tekst ook goed. We vinden het een goed idee om de zaak samen te bespreken, een tekst op te stellen, de zaak vervolgens uit te stellen en nadien in extenso te behandelen. Dat is het standpunt van de VLD. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Vandebussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandebussche : Mijnheer de voorzitter, de SP-fractie steunt het initiatief van de heer Van Vaerenbergh. We zijn blij dat we de tekst nog even gezamenlijk kunnen bekijken, zodat het een goed onderbouwd belangenconflict wordt. Naar ons gevoel gaat het hier immers om een ernstig probleem.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben het uiteraard eens met de motie over het belangenconflict. Onze

belangen worden immers geschaad. Vooral in Brussel wordt alweer een deel van de taalwetgeving op de helling gezet. Ik wil hierover geen technische discussie voeren. De heer Van Vaerenbergh heeft heel goed uiteengezet waarover het gaat.

Men wil een aantal zaken wijzigen. Men wil vooral de globale tweedertaligheid veranderen in een tweetaligheid per taalrol. Men doet dus afstand van een groot deel van de tweetaligheid van het gerecht in Brussel. De heer Van Vaerenbergh heeft er eveneens op gewezen dat er een belangrijk gebied aan Brussel vasthangt, namelijk Halle-Vilvoorde, dat bestuurlijk eentalig is.

We moeten beseffen dat de situatie nu al scheefgetrokken is. Op een formatie van 83 magistraten zijn er 28 Nederlandstaligen of mensen met een Nederlandstalig diploma, ik noem die Nederlandstalig om het eenvoudig te houden. De minimumgrens van een derde is dus al bereikt. Bij de parketmagistratuur doet zich ongeveer hetzelfde voor. Er is een formatie van 29 Nederlandstalige substituten, waarvan er maar 25 zijn ingevuld op 81. De minimumgrens van een derde Nederlandstaligen is daar ook al bereikt.

Waarom wil men de tweetaligheidsverhoudingen wijzigen ? Dat is een typisch fenomeen bij de Franstaligen. Ze slagen niet voor het taalexamen, dat ze allemaal te moeilijk vinden. Vervolgens wordt men onwettig benoemd. Dan begint men moord en brand te schreeuwen dat het taalexamen te moeilijk is. Men vindt dus blijkbaar geen Franstaligen meer die voor het examen slagen. In plaats van na te gaan waarom ze niet slagen, willen ze dat de taalwetgeving zelf wordt veranderd.

Ten onrechte koppelt men daar nog eens de gerechtelijke achterstand aan vast. We hebben daarover een paar maanden geleden een debat gevoerd in de Senaat. Zowel de CVP, de SP als zelfs de minister van Justitie moesten toegeven dat de gerechtelijke achterstand, die inderdaad dramatisch groot is in het gerechtelijk arrondissement Brussel, eigenlijk niet zo veel te maken heeft met het feit of het taalexamen al dan niet te moeilijk is.

We moeten dit in een bredere context bekijken. De noodzakelijke tweetaligheid in Brussel wordt op de helling gezet. Op bestuurlijk vlak en in de openbare ziekenhuizen is dat al jaren bezig. Nu wordt echter ook de tweetaligheid op gerechtelijk vlak op de helling gezet. Dit vanuit het adagium dat de Franstaligen er steeds op na hebben gehouden : waar ze in de minderheid zijn, op het federale vlak, dus, willen ze worden beschermd ; waar ze in de meerder-

Van Hauthem

heid zijn, daar bestaan er geen minderheden, daar moeten minderheden zich aanpassen. Dat laatste is wat nu in Brussel gebeurt op alle vlakken, dus nu ook op het gerechtelijke vlak. We moeten het dus toch wat breder inschatten. Wanneer men in Brussel de evenwichten op de helling zet, dan kunnen we ons daadwerkelijk ook eens afvragen of bijvoorbeeld het Hof van Cassatie nog paritair moet worden samengesteld. Moet die samenstelling dan ook niet gebeuren volgens de behoeften van de dienst? Moet bijvoorbeeld ook het Arbitragehof zo nodig paritair worden samengesteld en niet volgens de behoeften van de dienst? Nee, het gaat er om dat Belgische evenwichten gekoppeld zijn aan Brusselse evenwichten. De Franstaligen willen in Brussel op alle vlakken, ook op gerechtelijk vlak, de evenwichten op de helling zetten. Op Belgisch, federaal vlak willen ze echter wel hun beschermde status behouden zien. Gerechtelijke achterstand heeft daar helemaal niets mee te maken.

Het lijkt me dus nuttig en nodig dat we hier daadwerkelijk het belangenconflict inroepen. Het wetsontwerp stond vorige week reeds op de agenda van de Senaatscommissie voor Justitie. Deze week niet meer: we hebben dus tijd genoeg en hebben er al evenmin problemen mee dat men in de motietekst naar een meer gefundeerde motivering gaat zoeken.

Ik wil nog een laatste element ter overweging meegeven aan de fracties, in verband met de opmerking van de heer Goovaerts inzake de toegevoegde rechters, bijgenaamd de vliegende rechters. Wat dit betreft, werd in de Senaat reeds een wetsontwerp goedgekeurd. Ik herinner me dat debat tijdens de plenaire vergadering van de Senaat: daar ontstond toen een hoog oplopende ruzie tussen de Vlaamse en de Franstalige partijen. Die ruzie ging over de vraag of deze toegevoegde rechters, die van het ene naar het andere arrondissement kunnen worden gestuurd om de gerechtelijke achterstand weg te werken, voor Brussel al dan niet aan de taalwetgeving zijn onderworpen. De Franstalige partijen meenden van niet, de Vlaamse partijen vonden unaniem van wel. De minister van Justitie heeft toen in de commissie een standpunt ingenomen, en in de plenaire vergadering het tegengestelde standpunt. Hij wist het blijkbaar ook niet. Ik stel dus voor dat we eerst nagaan of het wetsontwerp betreffende de toegevoegde rechters nog naar de Kamer moet, om vervolgens onze motie betreffende het belangenconflict niet alleen het wetsontwerp houdende de wijziging van de taalwetgeving, maar ook dat betreffende de toegevoegde rechters,

te laten omvatten. Er bestaan terzake immers ernstige onduidelijkheden, en volgens mij heeft de heer Goovaerts gelijk wanneer hij het volgende stelt: aangezien de Franstaligen toch menen dat de toegevoegde rechters niet onderworpen zijn aan de taalwetgeving, zou dit wel eens een list van hen kunnen zijn om ze nadien vast te benoemen. Zo zouden de verhoudingen binnen het Brusselse gerecht de facto worden gewijzigd.

Ik vind dit een goed initiatief. Laten we de tekst zo gefundeerd mogelijk maken, zodat hij de grootste mogelijke kans op slagen heeft. Ik vind immers hoe dan ook dat de tweetaligheid van Brussel gewaarborgd moet blijven. Doet men dat niet, dan moet men de andere keuze maken en overgaan tot de splitsing van het gerechtelijk arrondissement. Het kan echter niet dat we zouden toegeven aan een soort van intellectuele luiheid van een bepaalde Franstalige kaste. (*Applaus bij het VB en de CVP*)

De voorzitter: De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh: Mijnheer de voorzitter, het is goed dat leden de aandacht vestigen op de toegevoegde rechters. In het verleden werkte men in iedere rechtbank van eerste aanleg met plaatsvervangende rechters. Ook daar werd de taalwetgeving al evenmin toegepast en werden de verhoudingen niet gerespecteerd. De vroegere stafhouder van de Nederlandse Orde van Advocaten te Brussel, meester Bevernage, heeft indertijd daarover geprotesteerd bij minister Wathelet. Van de negen plaatsvervangende rechters in de rechtbank van eerste aanleg moest minstens een derde een Nederlandstalig diploma hebben, wat in de praktijk niet het geval was. Ze voldeden ook niet aan de taalwetgeving.

De voorzitter: Mijnheer Van Vaerenbergh, begrijp ik het goed dat we straks dus niet stemmen over deze motie?

De heer Etienne Van Vaerenbergh: Inderdaad, mijnheer de voorzitter, volgende week woensdag zal ik de verschillende fracties samenroepen om tot een eenvormige tekst te komen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos Stassen en Johan Malcorps betreffende de bouw van het Deurganckdok in de Waaslandhaven en de gevolgen ervan voor de leefbaarheid van Doel – 889 (1997-1998) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter : Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Stassen bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Stassen en Malcorps betreffende de bouw van het Deurganckdok in de Waaslandhaven en de gevolgen ervan voor de leefbaarheid van Doel.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling ?

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, we stellen voor om dit niet bij spoed te behandelen in de plenaire vergadering, maar om dit bij voorrang te behandelen in de bevoegde commissie.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels : Als voorzitter van de terzake bevoegde commissie wil ik ingaan op de suggestie van de heer De Roo. Ik heb zonet met de heer Stassen afgesproken dat dit al op de agenda van de commissievergadering van volgende week woensdag kan worden geplaatst.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, ons inziens is dit een goed voorstel. We gaan er dan natuurlijk wel van uit dat de regering ondertussen geen definitieve beslissing neemt. Het is immers niet meer dan logisch dat de regering pas een beslissing neemt na de discussie in de commissie.

De voorzitter : Mijnheer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, we gaan akkoord met het voorstel van de heer De Roo, maar we sluiten ons ook aan bij de bezorgdheid van de heer Geysels. We betreuren toch wel dat men voor de zoveelste keer een belangrijke discussie naar de commissie verwijst, in plaats van ze in plenaire vergadering te houden.

De voorzitter : Mevrouw de minister, de bouw van het Deurganckdok in de Waaslandhaven en de gevolgen ervan voor de leefbaarheid van Doel, zullen dus volgende woensdag in de commissie worden besproken. Het resultaat van die besprekingen zal een week later in plenaire vergadering worden besproken. Het Vlaams Parlement vraagt aan de regering om in die periode geen definitieve beslissing te nemen.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, als lid van de regering kan ik uiteraard niet zomaar een engagement aangaan in naam van de volledige regering. Daarvoor moet ik eerst overleg plegen met de andere ministers.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mevrouw de minister, mijn fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend en we vroegen de spoedbehandeling voor dit voorstel. We doen dit omdat de regering liet blijken dat ze zeer snel een beslissing zou nemen. Op voorstel van een aantal fracties wil men dit nu volgende week in de commissie behandelen. Het is dus niet meer dan normaal dat we de regering vragen om ondertussen geen definitieve beslissing te nemen.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, minister Baldewijns antwoordde niet op mijn verzoek om een dringende beslissing. Ik acht het daarom onwaarschijnlijk dat de regering een beslissing zal nemen voordat we dit hebben behandeld.

Het is natuurlijk eigenaardig. Op het moment dat iedereen aandringt op een spoedige beslissing, zou het Vlaams Parlement als oorzaak van vertraging kunnen worden genoemd. Samen met Agalev dring ik aan op de spoedbehandeling. Als de regering klaar zou zijn met haar beslissing, dan wil ik dat graag vernemen. Ik wil echter niet medeplichtig zijn aan verdere vertragingen.

De voorzitter : De heer Dumez heeft het woord.

De heer Paul Dumez : Ik benadruk dat we reeds vier weken geleden alle argumenten uitvoerig hebben besproken. Er is een resolutie over opgesteld. Een paar maanden voordien, in juni, was dit ook al het geval. We hebben altijd aangedrongen op de spoedbehandeling. Ik denk niet dat een bijkomende bespreking nog veel nieuws zal brengen.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, inhoudelijk heeft de heer Dumez gelijk. De heren Geysels en Stassen en mevrouw Maes hebben evenzeer gelijk, rekening houdend met de wendingen die dit dossier heeft genomen. Het is nuttig om dit volgende week woensdag bij hoogdringendheid als eerste punt op de agenda van de commissie voor Openbare Werken te plaatsen. Ik neem aan dat de regering vóór die datum geen beslissing zal nemen.

De agenda voor morgen is reeds rondgestuurd en is volledig volzet. Laten we dit verschuiven naar woensdag, zoals de heer Stassen heeft gevraagd. We zullen proberen om het op die manier in te lassen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik wil ingaan op de opmerking van de heer Dumez. Er zijn een aantal nieuwe elementen die in de vorige twee debatten niet aan de orde zijn gekomen. Ik ben akkoord met de verwijzing naar de commissievergadering van volgende week woensdag en dank de commissievoorzitter daarvoor. Ik zou het wel betreuren indien er volgende week dinsdag al een beslissing zou voorliggen, waardoor we voor voldongen feiten worden geplaatst. Een eenvoudig telefoontje zou dat kunnen uitsluiten.

De voorzitter : Is het parlement het eens met de verwijzing naar de bevoegde commissie ? (*Instemming*)

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve wordt het voorstel van resolutie van de heren Stassen en Malcorps betreffende de bouw van het Deurganckdok in Waaslandhaven en de gevolgen ervan voor de leefbaarheid van Doel naar de commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer verwezen.

We vragen dat de commissievoorzitter de voorrangprocedure zou volgen, zodat het als eerste punt op de agenda wordt besproken. De week daarna komt het dan op de agenda van de plenaire vergadering.

Is het parlement het daarmee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Marc Olivier c.s. houdende vaststelling van het wapen van privé-personen en instellingen – 740 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Olivier c.s. houdende vaststelling van het wapen van privé-personen en instellingen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
114 leden hebben ja geantwoord ;
7 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Béghin Jan
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl

Voorzitter

Delcroix Leo
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dielens Fred
 Dillen Marijke
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Goos Johnny
 Goovaerts Leo
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Kenzeler André
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Quintelier Leonard
 Ramoudt Didier
 Raskin Gerda
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Strackx Felix
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Arnold
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian

Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 Van Lindt Sonja
 Van Looy Jef
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallegem Roeland
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanderpoorten Marleen
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
 Geysels Jos
 Malcorps Johan
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Van Den Heuvel Ria
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Ludo Sannen en Gilbert Vanleenhove houdende oprichting van een Dienst voor Taaladvies – 838 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heren Sannen en Vanleenhove houdende oprichting van een Dienst voor Taaladvies.

De heer Candries heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer Herman Candries (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, het voorstel van decreet tot oprichting van een Dienst voor Taaladvies verheugt ons ten zeerste. Onze fractie en, naar ik hoop, alle fracties, zullen dit met overtuiging goedkeuren. Zelf zie ik in dit voorstel, en dus in de aandacht voor onze taal, een symbool van het respect, de inzet en het vertrouwen in de toekomst van onze taal.

Ooit klonk de slogan 'de taal is gans een volk'. Als dat zo is – en dat geloof ik – dan zijn we daar als Vlaamse volksvertegenwoordigers allen rechtstreeks bij betrokken. Het raakt onze opdracht, en het moet ons permanent inspireren en motiveren. De indieners van dit voorstel verdienen dan ook onze dank.

Mijnheer de voorzitter, geachte leden van de Vlaamse regering, waarde collega's, van deze gelegenheid zou ik gebruik – misschien misbruik – willen maken om naar aanleiding van mijn nakend ontslag en mijn laatste plenaire vergadering, ook nog even iets anders te zeggen, even om te kijken en even in de toekomst te blikken. Een snelle akte van geloof, hoop en liefde voor dit Vlaams Parlement.

Daarvoor wil ik even teruggaan tot een uitspraak in de voormalige Vlaamse Raad, voor de toenmalige dragers van het dubbele petje in het andere huis aan de overkant van de straat, nu het federale parlement. Onze toenmalige voorzitter de heer Van Velthoven zei dat voor de Vlaamse Raad, en dus a fortiori voor dit Vlaams Parlement, 'het Vlaams belang het hoogste belang is...'

Dit Vlaams Parlement heeft daar duidelijk op ingespeeld en heeft redenen tot fierheid en tevredenheid. Als we denken aan de debatacultuur, de hoorzittingen en de studiebezoeken, dan kunnen we duidelijk stellen dat we, in vergelijking met vroeger, grote vooruitgang hebben geboekt.

Inzake kwaliteit en inzet van het personeel kan ik de vergelijking maken met wat ik heb meegemaakt in mijn eerste en tweede leven. Als ik kijk naar de kwaliteit en de inzet van het personeel van dit parlement, dan denk ik dat we ook daar reden hebben

tot fierheid en dankbaarheid. Tenslotte moeten we ook fier zijn dat we hier in een prachtig, functioneel gebouw kunnen werken. Het Vlaams Parlement heeft terecht grote verwachtingen gewekt. Tot dit Vlaams Parlement te hebben mogen behoren zal voor mij een blijvende bron van fierheid en dankbaarheid zijn.

Toen ik 10 jaar geleden in de politiek ben gestapt heb ik mensen pijn gedaan. Toen ik 5 jaar geleden van partij ben veranderd, heb ik mensen pijn gedaan. Dat heeft ook mij pijn gedaan, maar, gedreven als ik ben om nuttig te zijn, meende ik te moeten handelen zoals ik heb gehandeld.

Sinds meer dan veertig jaar ben ik bezeten door het wonder van de technologische ontwikkeling. Gedurende meer dan dertig jaar trachtte ik jongeren en verantwoordelijkheidsdraggers over te halen tot aandacht voor deze ontwikkeling en de kansen die erdoor worden geboden.

Dit is de rode draad doorheen mijn drie levens, waarop ik met grote dankbaarheid kan en moet terugblikken. Ik heb nergens spijt van. Misschien ben ik steeds en overal een wat storende factor geweest. Bij de beoordeling van mijn kandidatuur tot majoor-vlieger in 1964 noteerde generaal-vlieger du Monceau de Bergendal : "Là, où il est passé, il a laissé une trace d'innovation." Voor wie dit storend was, zeg ik vandaag dat ik daarvan geen spijt heb. Integendeel.

Mag dit een voldoende inleiding zijn voor het formuleren van enkele zorgen ? Vreest niet, nu-nog-collega's, ik zal niet het vingertje heffen. Ik durf toch waarschuwen voor overreglementering en tegen grilligheid inzake regelgeving. Ik durf pleiten voor eenvoud en duidelijkheid. De burger heeft recht op transparantie. Met de architectuur van dit gebouw hebben we deze willen symboliseren. Transparantie is het recht op rechtszekerheid.

Ik stel vast hoe sommigen zich zorgen maken over de terreinafbakening van wat in dit Parlement kan, mag en moet worden besproken en besloten. Men vraagt zich af of iets wel behoort tot onze bevoegdheden. Ik vind dat niet zo belangrijk. Het is mijn overtuiging dat door dit parlement suggesties, aanbevelingen en resoluties kunnen worden geformuleerd ten behoeve van andere parlementen of instanties. Het komt er alleen op aan dit niet om de haverklap te doen, dit om het belang ervan niet te doen verzinken in een te lange sliert van resoluties. Als het Vlaams Parlement iets doet, moet dat iets belangwekkends zijn.

Candries

Mijn zorg gaat veeleer uit naar de terreinverenging die we onszelf dreigen op te leggen. Ik kan me immers niet van de indruk ontdoen dat het aantal taboevelden groeit. Iets taboe verklaren, is struisvogelpolitiek. In dit parlement moet alles aan bod kunnen komen. Wat er ook leeft bij de Vlamingen, het moet hier ter sprake komen. Elke volksvertegenwoordiger vertegenwoordigt alle Vlamingen.

Laten wij een boodschap niet verwerpen omdat de boodschapper ons niet bevalt. Een aantal onderwerpen liggen blijkbaar zo gevoelig, dat ze worden ontweken, of dat, wanneer men er over begint, men onmiddellijk in één of andere hoek wordt gedruimd. Het middenveld van de bespreekbaarheid krimpt. Kan, mag, durft men niet meer nuanceren? Kunnen we nog alleen binair denken, in zwart-wit, in voor en tegen?

De burger heeft recht op een sociale correctie waarbij het parlement een rol moet spelen. Wij moeten ons genuanceerd durven uitspreken en dan democratisch beslissen. De vervaging van het onderscheid tussen begrijpen en goedpraten mag in dit parlement geen kans krijgen.

Het Vlaams Parlement is de stem en het besluitvormingsorgaan van de breedst mogelijke Vlaamse beweging. Al wat te maken heeft met welvaart, welzijn en culturele bloei kan en moet hier aan bod komen. Daarbij mogen wij ons niet isoleren. Vlaanderen zal nooit een eiland zijn. We zijn goed gelegen, maar we zullen nooit de navel van de wereld zijn. Trouwens, van die goede ligging moeten we een werkwoord maken.

Ik wil de Vlaamse regering en de minister-president feliciteren en bijtreden, waar ze opteren voor meer aandacht voor infrastructuur. Toch durf ik opmerken dat de elektronische infrastructuur minstens zo belangrijk is als die van wegen en waterwegen. Verlies ook die snelwegen niet uit het oog, of wij verdwijnen uit het oog van de wereld.

De waarde en het nut van een parlement zullen mee worden bepaald door het vermogen een brugfunctie te vervullen tussen burgers onderling, en tussen burgers en overheid. Wanneer een parlement zich echter alleen kan uiten via het Staatsblad en het persoonlijke initiatief van politieke mandatarissen, dan heeft dit parlement in deze informatiemaatschappij geen enkele kans.

Een democratie is waard wat haar communicatievermogen waard is. Zonder de media is een parlement dus kansloos.

Hoe zit het dan met onze relatie tot de pers? We kampen duidelijk met een aantal problemen. De oorzaken hiervoor liggen zowel bij het parlement en zijn leden als bij de pers en de journalisten. Moet de pers wel in de dwangbuis van 'man bijt hond'? Is er alleen aandacht voor spektakel? Hebben dit parlement en de Vlaamse Gemeenschap, die toch jaarlijks een aantal miljarden voor de media uittrekken, recht op de media? Wat zou dan de inhoud van dat recht kunnen zijn? Is er daarbij nog onderscheid tussen reporters en supporters?

Ik geef ongetwijfeld de indruk dat de problemen bij de pers liggen, en dat wil ik niet. Ik ben er immers van overtuigd dat ook het parlement en de mandatarissen moeten bijsturen. Openheid, duidelijkheid en geloofwaardigheid zullen daarbij nuttige wegwijzers zijn.

In deze context zou ik een nieuw begrip willen lanceren, namelijk dat van de zwakke mediagebruiker en zijn eventuele rechten. Wie reikt hem elementen aan tot vertrouwen in de toekomst, tot kansen op zelfrespect en tot fierheid?

Collega's, in de commissie voor Onderwijs heb ik bij de bespreking van de tewerkstelling ooit gezegd dat mijn geloof me dwingt te geloven in mensen. Ik heb me verzet tegen de term laaggeschooldheid als oorzaak van zoveel werkloosheid. Die term is immers veel te algemeen. Het gaat veeleer over verkeerd geschoold zijn, het loodsen in een doodlopend straatje, over schoolmoeheid en over verregaande anti-attitudes.

Ik durfde daarbij pleiten voor talentscouting, omdat in mensen nagenoeg altijd talenten aanwezig zijn. Het is onze taak en de taak van de mensengemeenschap om die talenten, hoe miniem ook, te identificeren, te begeleiden en te ontwikkelen.

Hoe moeten we dit politiek vertalen? Welk instrumentarium moeten we daarvoor omvormen of creëren? Als we het ernstig menen met onze eerste prioriteit, de tewerkstelling, en met een hier steeds weer herhaalde zorg voor kansarmen, dan moeten we ook hier iets aan doen. Ik geloof dus in talentscouting.

Collega's, als u later nog eens aan mij wilt terugdenken, denk dan aan iemand die hier heeft gepleit voor investeringen in mensen, aan iemand die dacht dat talentscouting daarbij een hulpmiddel

Candries

kan zijn. Eergisteren organiseerde de afdeling Brussel van het VEV een symposium met als gast-spreker professor Mariotti, een Amerikaan die zich bezighoudt met het leren ondernemen bij de verloren jeugd in New York en in nog andere plaatsen in de VS en over de hele wereld. Hij heeft ons toen zijn model getoond en ons erop gewezen dat er in Brussel alleen al 22.000 spijbelaars zijn. Dat is een heuse tijdbom en daar moeten we iets aan doen. Bij de uiteenzetting van zijn project wees hij ons erop dat hij die jongeren benaderde als 'beautiful, and I am proud of you'. Hij maakte hun erop attent als ze iets prachtigs hadden verwezenlijkt en zei hun dat hij daar fier op was. Zit zoiets wel in onze cultuur? Kunnen en durven we aan mensen met minder kansen zeggen dat er iets goeds in hen zit? Dat we daarin durven investeren? Dat ook zij onze toekomst uitmaken? In ontkennend geval moeten we daar dringend werk van maken.

Misschien twijfelen sommigen aan de toekomst-kansen van kleine talen en culturen in Europa. Ik begrijp deze mensen, maar kan en wil ze niet volgen. In de Taalunie heb ik mogen pleiten voor een duidelijke strategie in de strijd om het behoud van het Nederlands en de uitstraling van onze taal.

Toen ik in november laatstleden mocht spreken voor een 'faculty luncheon' aan de universiteit van St-Louis in de Verenigde Staten, wou men mijn mening horen over de mogelijke rol en betekenis van de Europese eenwording, en de kansen voor kleine landen, culturen en talen in het vooruitzicht van een onafwendbare globalisering. Ik heb getracht duidelijk te maken dat dit Europees eenmakingsproces niet op dezelfde manier verloopt als in de Verenigde Staten.

Meer nog, ik dacht te mogen zeggen dat de kracht en de toekomst van Europa en de Europese Unie zullen worden bepaald door de beheer- en beheersbaarheid van de diversiteit, en dat die verscheidenheid de basisvoorwaarde voor de kansen van Europa is. Voor velen betekent dat immers de bedreiging voor kleine talen en culturen, zodat ik meende te moeten aantonen dat er in die verscheidenheid een reële meerwaarde zit. Dit gaf me de kans te wijzen op de waarde en de aantrekkelijkheid van een diamant, die toenemen naarmate men het aantal facetten kan verhogen.

Er bleek ook instemming te bestaan met mijn stelling dat het niet de grote eenkleurige vlakken zijn die een mozaïek mooi en aantrekkelijk maken. Het zal er voor ons, als klein land in Europa, op aan

komen om in de Europese mozaïek geen donkere vlek te zijn, maar integendeel een schitterend en opmerkelijk vlekje dat aan deze mozaïek reliëf geeft en dat een waarneembare meerwaarde inhoudt.

Wat me daar een hart onder de riem stak, was de quasi unanieme benadering van de voorwaarden tot succes bij de globalisering. Men ging er immers uit van de meerwaarde van de regionale dynamiek en van de verscheidenheid. Ik hoorde dat het succes van de globalisering start met voorstudie van het terrein, de cultuur en de taal. Om te kunnen slagen moet men zich incultureren, zich één maken met de nieuwe omgeving, en gebruik maken van lokale krachten.

In één woord, in die zeer internationale, Amerikaanse geïnspireerde discussie werden meertaligheid en interculturele relaties op het hoogste schavotje geplaatst. Wij moeten als kleine cultuurgemeenschap dus geen pessimisten zijn. Wij moeten niet bang zijn voor het verdwijnen van onze taal. We zullen er echter wel voortdurend moeten aan werken. 'Kwaliteit, kwaliteit, kwaliteit...', wordt onze boodschap.

En is het niet verheugend dat Vlaanderen onder de druk van deze bedreiging in Flanders Fields het leven heeft geschonken aan een nieuwe technologische ontwikkeling in Flanders Language Valley, waarmee de handicap van de meer- en vreemdtaligheid wordt aangepakt? Er is dus reden tot vertrouwen. Het zal echter niet in onze schoot worden geworpen, maar we zullen eraan moeten werken.

Daarom, mijnheer de minister-president, welke meerwaarde zullen we Vlaanderen en de Vlamingen bieden met ons grootse feest Vlaanderen-Europa 2002? Welke boodschap zullen we geven aan Europa en de wereld? Aan deze elementen zullen we vanaf nu dagelijks moeten werken.

Ik reken op een boodschap van fierheid, van vertrouwen, en van dienstbaarheid aan elkaar en aan de wereld. Ik dank u voor uw aandacht. Dat het u allen zeer goed ga. Leve Vlaanderen! (*Applaus*)

De voorzitter: Waarde collega Candries, 'Battant et Flamand', zo noemde Pierre Bary u tien jaar geleden in *Le Soir*, bij het begin van uw politieke carrière. Alleen al vanwege het fraaie rijm zult u mij wel willen toestaan het onvertaald te laten.

U begon nog maar pas aan uw politieke loopbaan, maar toch had men toen al in de gaten wie u was. Uw twee vorige levens hadden inderdaad al duide-

Voorzitter

lijk gemaakt waarvoor u stond. In uw eerste leven, waarin u onder meer ook pr-man van de luchtmacht was, werd u overigens door uw tv-optredens al tot BV gebombardeerd toen dat woord nog niet eens was uitgevonden. In uw tweede leven hebt u zich pas ten volle kunnen ontpoppen tot de man van de interactie tussen wetenschapsbeleid en technologische innovatie, tussen onderwijs, onderzoek en onderneming, maar ook tot de man voor wie de wafelijzerpolitiek een van de meest fundamentele gebreken van het oude België was.

In uw derde leven van volksvertegenwoordiger, een leven waarvan u vandaag afscheid neemt, hebt u het niet altijd makkelijk gehad. Maar u bent altijd consequent met uzelf en uw ideeën gebleven, wat u af en toe tot moeilijke beslissingen heeft gedwongen.

U weet dat er in dit halfroond wel meer collega's zijn met wie ik het vaak oneens ben. U bent ongetwijfeld een van hen. Maar ook als ik het grondig oneens was met u, behield ik steeds mijn bewondering voor uw dossierkennis, uw gedrevenheid en uw fijnbesnaardheid. Dossierkennis en gedrevenheid zijn in onze assemblee in ruime mate voorhanden, maar uw fijnbesnaarde klasse zouden we in de toekomst wel eens kunnen missen.

Toen mijn medewerkers in ons archief op zoek gingen naar gegevens over u en uw carrière, stootten ze op uitspraken van u die beter dan welke analyse ook uw karakter en engagement verduidelijken. Ik weet dat u geen man van one-liners bent, daarvoor bent u te genuanceerd. Laat mij er toch enkele uit uw mond citeren. 'De hand aan de ploeg is normaal geen spierwitte hand', zei u in 1988. Dat lijkt me een erg subtiele poging van een idealist om met het realisme van de machtsuitoefening in het reine te komen. Ooit zei u ook : 'Baas in eigen huis, een huis waarin ook adoptiekinderen of gasten mogen wonen'. Dat illustreert het onvoorwaardelijk tolerante karakter van uw ideeën. Verrassend en naar mijn gevoel nog steeds actueel is het beeld dat u in 1990 ter attentie van zowel les fils des flamands van het FDF in Brussel als van uw eigen achterban gebruikte, het beeld van 'Brussel als Vlaams uitgangbord', maar vooral van 'Brussel als een zonnebloem : het richt zich steeds naar de macht'.

Waarde collega, beste Herman, twee uitspraken van u in uw afscheidsinterview van verleden maand in De Standaard hebben mij gerustgesteld wat uw toekomst en ons afscheid betreft. De eerste luidde: 'Ik zal altijd predikant blijven. (...) Ik zal dessem

worden in het brood, maar ik zal blijven preken'. Hopelijk dringt de inhoud van uw preken door tot in ons halfroond. En uw tweede, hartverwarmende uitspraak luidde: 'Ik heb 1001 redenen om gelukkig te zijn'. Moge de warmte van onze afscheidsgroet daar nog een duizend-en-tweede reden aan toevoegen. (*Applaus*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
122 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Béghin Jan
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Demeulenaere Julien
Denys André
Deprez Paul
Desmet Peter
Deswaene Roland

Voorzitter

Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dielens Fred
 Dillen Marijke
 Doomst Michel
 Dua Vera
 Dumez Paul
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goos Johnny
 Goovaerts Leo
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Kenzeler André
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Quintelier Leonard
 Ramoudt Didier
 Raskin Gerda
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Arnold
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris

Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 Van Lindt Sonja
 Van Looy Jef
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallegem Roeland
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanderpoorten Marleen
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Marc Olivier, Jacques Timmermans en Carl Decaluwé houdende wijziging van artikel 10 van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers – 794 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heren Olivier, Timmermans en Decaluwé houdende wijziging van artikel 10 van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers.

Voorzitter

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

115 leden hebben ja geantwoord ;

2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Becq Sonja
 Beerden Georges
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bossuyt Gilbert
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Coens Joachim
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Batselier Norbert
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dielens Fred
 Dillen Marijke
 Doomst Michel
 Dua Vera

Dumez Paul
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goos Johnny
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Kenzeler André
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Quintelier Leonard
 Ramoudt Didier
 Raskin Gerda
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Arnold
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 Van Lindt Sonja
 Van Looy Jef
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André

Voorzitter

Van Overmeire Karim
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbroeke Chris
 Vandendriessche Bart
 Vanderpoorten Marleen
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Strackx Felix
 Verougstraete Christian

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 11 december 1997 door de heer Dominiek Lootens-Stael in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot het verzoek tot schorsing van de beslissing van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van 28 februari 1997 aangaande de aanwijzing van zes raadsleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de Gemengde Commissie voor Overleg met de Bevolking van Buitenlandse Oorsprong – 869 (1997-1998) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Nieuwenhuysen en Lootens-Stael tot besluit van de op 11 december 1997 door de heer Lootens-Stael in commissie

gehouden interpellatie tot mevrouw Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot het verzoek tot schorsing van de beslissing van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van 28 februari 1997 aangaande de aanwijzing van zes raadsleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de Gemengde Commissie voor Overleg met de Bevolking van Buitenlandse Oorsprong.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 40 leden hebben ja geantwoord ;
 1 lid heeft zich onthouden ;
 79 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caubergs Jan
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk

Voorzitter

Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Béghin Jan
 Bogaert Jean-Marie
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dua Vera
 Dumez Paul
 Geysels Jos
 Goos Johnny
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lauwers Herman
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Raskin Gerda
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy

Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN heeft :

Ceysens Patricia

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

Reden voor onthouding ?

Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Heeren, die zich verheugt in het prille moederschap.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens, ik dank u voor dit mooie voorbeeld van verfijning van de democratie.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Vandendriessche, Hugo Van Rompaey, Herman De Loor en René Swinnen betreffende de dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten

– 686 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Vandendriessche, Van Rompaey, De Loor en Swinnen betreffende de dringende noodzaak om maatregelen te treffen tot financiering van de toepassing van de CAO-Kelchtermans voor alle personeelsleden in plaatselijke overheidsdiensten.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Zie hier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
82 leden hebben ja geantwoord ;
34 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Beerden Georges
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Coens Joachim
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul

Desmet Peter
Dewinter Filip
Dielens Fred
Dillen Marijke
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Lauwers Herman
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Penris Jan
Quintelier Leonard
Raskin Gerda
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Overmeire Karim
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbroeke Chris
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Verougstraete Christian

Voorzitter

Verrijken Emiel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eyken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Marc Olivier, mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Bart Vandendriessche en Kris

Van Dijck tot besluit van de op 6 januari 1998 door de heer Marc Olivier in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het preventiebeleid ten aanzien van gokverslaving – 884 (1997-1998) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Olivier, mevrouw Avontroodt, de heer Swennen, mevrouw Van Den Heuvel en de heren Vandendriessche en Van Dijck tot besluit van de op 6 januari 1998 door de heer Olivier in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het preventiebeleid ten aanzien van gokverslaving.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Gokverslaving is een onderschat en blijkbaar onbekend fenomeen in het Vlaams preventiebeleid. Duizenden mensen en hun gezin worden thans met deze problematiek geconfronteerd. Degelijk wetenschappelijk onderzoek moet de gokproblematiek in kaart brengen en zal moeten uitwijzen welke persoons- en omgevingsfactoren het risico op gokverslaving verhogen. Preventieve acties en sensibilisering van bevolking en hulpverleners, kunnen zich dan in eerste instantie richten op de gedetecteerde risicogroepen.

Onze fractie vraagt de regering om aan deze problematiek dringend de aandacht te geven die ze verdient. Om deze eis kracht bij te zetten, werd deze motie ingediend en zullen we ze goedkeuren. (*Applaus bij de CVP en SP*)

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 122 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried

Voorzitter

Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Béghin Jan
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Demeulenaere Julien
Denys André
Deprez Paul
Desmet Peter
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dielens Fred
Dillen Marijke
Doomst Michel
Dua Vera
Dumez Paul
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Goos Johnny
Goovaerts Leo
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Malcorps Johan
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Penris Jan
Platteau Stefaan
Quintelier Leonard
Ramoudt Didier
Raskin Gerda
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Arnold
Van Cleuvenbergen Riet
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Lindt Sonja
Van Looy Jef
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Overmeire Karim
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbroeke Chris
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanderpoorten Marleen
Vanleenhove Gilbert

Voorzitter

Vanvelthoven Peter
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie eenparig aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 7 januari 1998 door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden van de publieke dienstverlening via de Vlaamse infofoon – 885 (1997-1998) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 7 januari 1998 door mevrouw Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden van de publieke dienstverlening via de Vlaamse infofoon.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, deze motie sluit aan bij de zorg van de heer Candries om de technologie te gebruiken ten bate van doven en slechthorenden, zodat ze zich beter kunnen ontplooiën. We hopen dan ook dat deze motie met een grote meerderheid wordt goedgekeurd.

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 120 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Becq Sonja
 Beerden Georges
 Béghin Jan
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bossuyt Gilbert
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Coens Joachim
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Batselier Norbert
 De Groot Etienne
 De Loor Herman
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dielens Fred
 Dillen Marijke
 Doomst Michel
 Dua Vera
 Dumez Paul
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak

Voorzitter

Geysels Jos
 Goos Johnny
 Goovaerts Leo
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Kenzeler André
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Quintelier Leonard
 Ramoudt Didier
 Raskin Gerda
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Arnold
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 Van Lindt Sonja

Van Looy Jef
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanderpoorten Marleen
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verlinden Mandus
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie eenparig aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het Bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.29 uur.*
